

Legmélyebb vágyunk a kapcsolat

Guba Judi és Imre terapeuták
a házasság karbantartásáról

Ebben az interjúban sűrűn egymás mellé fog kerülni a házasság és a terápia szó, ami első pillantásra nem szerencsés. Azt az érzést keltheti ugyanis, hogy a házasság olyasmi, amihez terapeuta kell. Kicsit úgy, mint amikor valakinek gyógyszereket írnak föl, és ettől betegségtudata lesz. Ezért az első kérdésem Guba Imre állandó diakónushoz és feleségéhez, Judihoz mindjárt az volt, beteg-e a házasság, és ha igen, mi a baja. Ha meg nem, mi baja lehet idővel, és kell-e fokozottan tartani attól, hogy megbetegszik.

Guba Imre: Nemrég meghívtak bennünket előadást tartani, és azt írták a plakátra, hogy házaspárterapeuták vagyunk (így, kötőjel nélkül). Ez megtetszett, mert mi magunk is házaspár vagyunk, és terapeutákként javarészt házaspárokkal foglalkozunk. Én magát a házasságot bizonyos szempontból terápiának tartom, amivel alapvető sebzettségünk, magányunkból, alkalmatlanságérzésünk, akar kigyógyítani bennünket Isten, a házastársunk által.

(Folytatás az 5. oldalon.)

Fotó: Lambert Attila

**A brexit egyszerre
kihívás és alkalom
a fejlődésre**
A Comece közleménye
7. oldal

**Az apró örömeket
keresni kell**
Uzsalyné Pécsi Rita
neveléskutató
gondolatai
8. oldal

**Jobb fényt gyűjtani,
mint szidni
a sötétséget**
Varga László
kaposvári püspök
előadása
11. oldal

Szabaddá válni a közösségben

Szentmisével és könyvbemutatóval emlékeztek
a Comunione e Liberazione alapítójára

A Comunione e Liberazione (Közösség és Szabadság) mozgalom alapítója, Don Luigi Giussani halálának tizenötödik évfordulója alkalmából február 7-én a budavári Nagyboldogasszony-templomban tartottak szentmisét, aminek főcelebránsa Erdő Péter bíboros, prímás volt; majd a plébánián bemutatták az alapító magyar nyelven most megjelent kötetét.

Luigi Giussani 1922-ben született a Milánó melletti Desióban. 1954-ben gimnáziumi

hitoktatóként indított körében való terjesztése és mozgalmat, melynek célja a mélyítése volt. keresztény hitnek a diákok (Folytatás a 3. oldalon.)

Nála volt súlya a dolgoknak

Búcsút vettek Török József egyháztörténészről

Szülvárosában, Makón február 4-én szentmisével búcsúztatták Török József atyát. Az egyháztörténész, papnevelő, prépost, pápai prelátus, pálos konfráter, tiszteletbeli konventuális máltai káplán a mai magyar Egyház meghatározó személyisége volt. A makói római katolikus temetőben helyezték örök nyugalomra.

Török József gyászmiséjére megtelt Makó belvárosában a Szent István király-templom. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanárai, papnövendékei és hallgatói, a Székesfehérvári Egyházmegye papjai, intézményeinek vezetői, pálos szerzetesek és konfráterek, a Máltai Lovagrend tagjai, az első – Csepel-

Belváros – és az utolsó szolgálati helyek – Krisztinaváros, Máriaremete – képviselői, a hozzátartozók, az egykori osztálytársak, valamint a szeretett szülőváros polgárai kísérték el Török Józsefet utolsó útjára.

Korunk Katolikus Egyházának egyik legszívesebb, legsokoldalúbb személyisége, a hit elszánt védelmezője – ahogy a róla szóló írások nevezik – Makón született, és ezt a várost választotta nyughelyéül is.

A budapesti reggeli csúcsforgalomból indulunk el a dél-alföldi városba. Az autóúton az elhunytól beszélgetünk, velünk utazik ugyanis egykori tanítványa, fotós kollégánk felesége, Homor Judit, aki a Pázmányon végezte a hit-tanári szakot a 2000-es évek elején.

(Folytatás a 3. oldalon.)

A kiengesztelődés jelévé kell válnunk

Beszélgetés Arnold Chrapkowski
pálos generálissal

Alapítója halálának 750. évfordulójára a pálos rend meghirdette a Boldog Özséb-emlékévet. Arnold Chrapkowskival, a rend generálisával ebből az alkalmából beszélgettünk.

Hogyan határozná meg egy kívülálló számára a pálos karizmat?

– Nemzetközivé lett rendünk ma 17 országban, 70 házban van jelen, és 500 tagot számlál. Vannak közöttük lengyelek, magyarok, németek, angolok, horvátok, lettek, fehéroroszkok, uk-

ránok, spanyolok, vietnámiak és kameruniak is. Törekvésünk, hogy visszatérjünk két alapítónk, Remete Szent Pál és Boldog Özséb tanításához, akik ezt vallották: Egyedül Istennel – Solus cum Deos. Özséb példát mutatott arra, hogy az életszentséget együtt is meg lehet élni. Ma fizikai értelemben vett remeteségről nem beszélhetünk, de lelkiről igen. A közösségi imában megéljük az Isten iránti vágyakozást.

A lelki remeteség megtapasztalása távol áll a mai ember életétől.

– Számunkra a lelki remeteség az imádságra való vágyakozást jelenti. Jasna Górában több mint száz szerzetes él együtt, és más nagy kolostorainkban is az ima határozza meg a napi ritmust. Klauzúrában élünk, csendben, Istenre figyelésben.

(Folytatás a 9. oldalon.)

Ha „valakivé” kell válnom, az magányhoz és boldogtalansághoz vezet

A Szentatya február 5-én, az általános kihallgatás keretében a Máté-evangéliumban olvasható boldogmondások közül az első magyarázatának szentelte katekézisé. Hangsúlyozta, hogy a létünkkel együtt járó szegénységet el kell fogadnunk, a konkrét szegénységre pedig azért kell törekednünk, hogy szert tegyünk a szeretet és az alázat szabadságára. Ferenc pápa lefordított katekézisének teljes terjedelmében közreadjuk.

Kedves testvérek, jó napot kívánok!

Ma a Máté evangéliumában található nyolc boldogmondás közül az elsőt vesszük szemügyre. Jézus paradox bejelentéssel kezdi meghirdetni az ő boldogsághoz vezető útját: „Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa” (Mt 5,3). Meglepő ez az út, és furcsa a boldogságnak ez a tárgya, a szegénység.

Fel kell tennünk a kérdést: mit jelent itt a szegények? Ha Máté ezt a szót egymagában használná, akkor jelentése csak anyagi természetű lenne, vagyis azokat az embereket jelentené, akiknek kevesük van vagy semmijük sincs önmaguk fenntartására, és mások segítségére szorulnak.

Máté evangéliuma azonban, Lukácséval ellentétben, *lelki szegényekről* beszél. Mit jelent ez? A lélek, a Biblia szerint, az élet lehelete, amelyet Isten közölt Ádámmal. A lélek a legmélyebb dimenzió, a lelki-szemleli, legbenső dimenzió, amely emberi személyé tesz bennünket, létünk legbensőbb magja. Ennek megfelelően a *lélekben szegények* azok, akik lényük legmélyén szegények, akik

szegénynek és koldusnak érzik magukat. Jézus boldognak hirdeti őket, mert övék a mennyek országa.

Hányszor mondták nekünk ennek az ellenkezőjét! Vinnünk kell valamire az életben, válnunk kell valamivé... Nevet kell szerezniünk magunknak... Aztán pedig ebből fakad a magány és a boldogtalanság: ha nekem „valakivé” kell válnom, akkor versengek másokkal, és az egömért való megszállott aggodásban élek.

Ha nem fogadom el, hogy szegény vagyok, gyűlölni fogom mindazt, ami arra emlékeztet, hogy esendő vagyok.

Mert ez az esendőség megakadályozza, hogy fontos emberré, nem csak pénzben, hanem hírnévben és mindenben gazdag emberré váljak.

Lelke mélyén mindenki tudja, hogy bármennyire iparkodik is, mindig gyökeresen befejezetlen és sebezhető marad. Semmilyen trükkkel sem lehet elrejteni ezt a sebezhetőséget. Belül mindannyian sebezhetőek vagyunk. Meg kell keresnünk, hogy hol. De mennyire rosszul élünk, ha letagadjuk korlátainkat! Rosszul élünk! A korlát nem emészthető meg, ott van. A gőgös emberek nem kérnek segítséget, nem képesek segítséget kérni, nem bírnak segítséget kérni, mert olyannak kell mutatniuk magukat, akik egyedül is boldogulnak. És hányuknak van igenis szüksége segítségre, de gőgjük megakadályozza, hogy segítséget kérjenek!

És milyen nehéz elismerni hibánkat, aztán pedig bocsánatot kérni! Amikor tanácsot adok ifjú házasoknak, akik azt kérdezik, hogyan kell jól élni a házasságot, azt mondom nekik:

„Van három varázsszó: szabad?, köszönöm!, sajnálom!” Ezek a szavak a lelki szegénységből fakadnak. Nem szabad tolatkodónak lenni, hanem engedélyt kell kérni: „Jónak tartod ezt?” Tehát párbeszédet kell folytatni a családban, a házastársaknak meg kell beszélniük a dolgokat egymással. „Te megtetted ezt értem, köszönöm, szükségem volt rá.” Aztán sajnos mindig hibázunk, el is bukunk: „Bocsáss meg!” És általában a párok, a friss házások, azok, akik itt vannak és sokan mások, azt mondják: „A harmadik a legnehezebb”, elnézést kérni, bocsánatot kérni. Mert a gőgös nem tudja megtenni. Nem képes bocsánatot kérni: mindig igaz van. Nem szegény lélekben. El-

lenben az Úr sosem fárad bele a megbocsátásba; sajnos mi vagyunk azok, akik belefáradunk a bocsánatkérésbe (vö. Angelus, 2013. március 17.). A bocsánatkérésbe való belefáradás: ronda egy betegség!

Miért olyan nehéz bocsánatot kérni? Mert megalázza álszent önképünket. Ugyanakkor igencsak fárasztó és aggasztó, ha megpróbáljuk elrejteni hiányosságainkat. Jézus Krisztus azt mondja nekünk: ha valaki szegény, az kegyelmi lehetőség! És Jézus megmutatja nekünk a kiutat ebből az erőlködésből. Jogunk van arra, hogy lélekben szegények legyünk, mert ez Isten országának az útja.

De hangsúlyoznunk kell egy alapvető dolgot: nem kell megváltoznunk ahhoz, hogy lélekben szegénnyé váljunk, nem kell változáson átmennünk, mert már azok vagyunk!

Lélekben szegények vagyunk... vagy világosabban: lélekben „koldus-szegények” vagyunk! Mindenben szűkölködünk. Valamennyien lélekben szegények vagyunk, koldusok vagyunk. Ilyen az emberi létállapot.

Isten országa a lélekben szegényeké. Élnek olyanok, akiknek e világi uralmaik vannak: javakban dúskálnak és kényelmes az életük. De olyan uralkodók ezek, amelyek véget érnek. Az emberek hatalma, még a legnagyobb birodalmak is elmúlnak és eltűnnek. Sokszor látjuk a híradóban vagy az újságban, hogy az a bi-

zonyos erős, nagy hatalmú ország vezető vagy az a kormány, amely tegnap még megvolt, ma már nem létezik, megbukott. E világ gazdagsága elmúlik, a pénz is eltűnik. Bölcs öregeink azt tanították nekünk, hogy a szemfedőnek nincs zsebe. Így van! Sosem láttam temetési menet mögött költöztetőkamiont: senki nem visz magával semmit! Ez az e világi vagyton mind itt marad!

Isten országa a lélekben szegényeké. Élnek olyanok, akiknek e világi országai vannak: javakban dúskálnak, és kényelmes az életük. De tudjuk, hogyan végzik. Azok uralkodnak igazán, akik önmaguknál jobban tudják szeretni az igazán jót. Ilyen Istennek a hatalma!

Miben mutatkozott Krisztus hatalmasnak? Abban, hogy képes volt azt tenni, amit a föld királyai nem tesznek: életet adni az embereknek.

Ilyen az igazi hatalom! A testvériség hatalma, a nagylelkűség hatalma, a szeretet hatalma, az alázat hatalma. Ezt tette Krisztus.

Ebben áll az igazi szabadság: az szabad, aki rendelkezik az alázattal, a szolgálatnak, a testvériségnek ezzel a hatalmával! Ennek a szabadságnak a szolgálatában áll a boldogmondások által dicsért szegénység.

Mert van egy olyan szegénység, amelyet el kell fogadnunk, lényünk szegénysége, és van egy olyan szegénység, amelyre viszont törekednünk kell, a konkrét szegénység, az e világ dolgaiban való szegénység, mely lehetővé teszi, hogy szabadok legyünk és szerethessünk. Mindig törekednünk kell a szív szabadságára, mely önmagunk szegénységébe ereszti gyökereit.

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

Ha nem kockáztatunk, nem haladunk a béke felé

Találkozót tartanak a Mediterráneumért

Francesco Patton szentföldi kusztoz nyilatkozott a Földközi-tengeri térségről szóló, február 19. és 23. között tartandó találkozósról, amit az olasz püspöki konferencia szervez Bariban, húsz ország püspökeinek részvételével. Szent Ferenc és Malik al-Kámil szultán damiettai találkozója idézte fel példaként: „Ma újra föl kell fedezni és éltetni annak a találkozóknak a bátorságát”, hogy a térség a béke övezete lehessen.

„Úgy gondolok a Földközi-tengerre, mint Mare Nostrum-ra (a Földközi-tenger egyik ókori római neve, jelentése: a mi tengerünk – a szerk.), mint ami a miénk, vagyis mindenkié, különböző kultúrák és országok találkozóhelye. Arra a végtelen nagy értékre gondolok, amit az afrikai part adott hozzá a latin Egyház értékeihez az elmúlt évszázadokban. Amikor a keresztények Rómában görögül beszéltek, Észak-Afrikában *Tertullianus*, Ciprián és mások nyomán elkezdtek latinul beszélni. És a latin Afrikából tért vissza Rómába. Elképzelhetetlennek tűnik, hogy az a hely, amely évszázadokon keresztül emberi, társadalmi, kulturális és kereskedelmi értelemben vett kommunikációs csatorna volt, ma sírja lehet sokaknak.”

Francesco Patton szavaiból visszaköszön *Giorgio La Pirán*, Firenze egykori „szent polgármesterének” próféciája, aki a Földközi-tengerben „a Tibériás nagy tavát” látta, egy olyan, nem csupán földrajzi,

hanem történelmi jelentőségű területet, ahol jelen van a Kelet és a Nyugat közötti kapcsolatok nagy gazdagsága és ugyanakkor bonyolultsága is. Ez a bonyolultság ma háborúkat, politikai instabilitást, gazdasági bizonytalanságot és vallási feszültségeket jelent.

A szentföldi kusztoziának jelenleg 56 konventje van tizenkét országban (Izrael, Palesztina, Libanon, Szíria, Ciprus, Jordánia, Görögország, Olaszország, Spanyolország, az USA és Argentína), melyek nagyobb része a Földközi-tenger partján fekszik. Jelenlétük mélyen gyökerezik a térségben, hiszen a ferences testvérek 1217-ben érkeztek a szent helyekre. Jól ismert tény, hogy nyolcszáz évvel ezelőtt Assisi Szent Ferenc találkozott *Nagy Szaladin* császár unokájával, Malik al-Kámil szultánnal. Attól kezdve a szerzetesek mindig vállalták a szembenézést a kor kihívásaival, hogy mindenkinek közvetítsék a szent helyek kegyelmét, és osztozzanak a helyi keresztény kö-

zösségek életében, sok nehézség közepette is.

„A Földközi-tenger partjainál több évtizede tartó válságok zajlanak, mint az izraeli-palesztin konfliktus, és újabban, mint a szíriai háború, a libanoni és az iraki tüntetések. Sok helyen, ahol a kusztozia

jelen van, háborúk dúlnak, feszültségek között élnek az emberek. Szinte ellentmondásnak tűnhet itt párbeszéd-ről, találkozásról szólni. Bariban mégis ott leszünk, viszszük magunkkal a ferencesek nyolcszáz éves szentföldi tapasztalatát, s Assisi Szent Ferenc és Malik al-Kámil szultán találkozásának stílusát követjük. Ma újra föl kell fedezni és éltetni annak a találkozóknak a

bátorságát. Meg vagyok győződve róla, hogy a damiettai találkozás ma még fontosabb, mint nyolc évszázaddal ezelőtt” – mondta a kusztoz.

Hangsúlyozta: „Az a találkozó valójában nemcsak Ferenc, hanem a szultán érdeme is. Ma is találhatunk bátor be-

szélgetőtársakat a muszlim világban.” Véleménye szerint csak egymás meghallgatása és a megosztás teszi lehetővé a találkozást, ezért nagyon fontos „bátorítani a párbeszédet, annak legkisebb jelét látva”. „Ez nem csupán azt jelenti, hogy találkozókat kell rendezni és könyveket kiadni, hanem hogy a találkozások szellemében kell élni. Ezzel a lelki-llettel élve vállalnunk kell a

szélgetőtársakat a muszlim világban.” Véleménye szerint csak egymás meghallgatása és a megosztás teszi lehetővé a találkozást, ezért nagyon fontos „bátorítani a párbeszédet, annak legkisebb jelét látva”. „Ez nem csupán azt jelenti, hogy találkozókat kell rendezni és könyveket kiadni, hanem hogy a találkozások szellemében kell élni. Ezzel a lelki-llettel élve vállalnunk kell a

kockázatokat is. Ezt tettük a szíriai Aleppóban, ahol a helyi muftival együtt belevágunk egy kezdeményezésbe, hogy jövőt adjunk a háború borzalmait átélő gyermekeknek és az Iszlám Állam tagjai gyermekeinek. Tudatában vagyunk annak, hogy ha félünk kockáztatni, akkor nem teszünk lépéseket előre, a béke felé.”

Patton rámutatott: „Ha megfigyeljük, mi történik körülöttünk, azt látjuk, hogy a Földközi-tenger egyfajta vízi határ formáját ölti, ahol álmok válnak köddé, és sokak élete törik meg, olyanoké, akik háborúk, politikai és gazdasági instabilitás elől menekülnek. A vitás kérdések megoldása – hangsúlyozza – a diplomácia feladata, a politikusoknak sokat kell dolgozniuk azon, hogy csökkentsek a feszültségeket, megszüntessék a konfliktusokat kiváltó okokat.”

Együttműködésre van szükség, tette hozzá a kusztoz: „A diplomáciai szerveknek politikai síkon kell munkálkodniuk, az egyházaknak a párbeszéd szintjén és humanitárius síkon. Az emberi testvériségről szóló dokumentum, amit Ferenc pápa és az al-Azhar Egyetem főimámja, *Ahmad et-Tajeb* írt alá Abu-Dzabiban, ebbe az irányba tart. Az egyházak jelentős erőfeszítéseket tesznek, megmutatják, hogy

közel állnak a mediterrán térség szenvedő népeihez, ott vannak mellettük.”

Patton beszélt Líbiáról is, mely „olyan drámai helyzetet él meg, ami Jemenre és Szíriára emlékeztet”, és más országokról, mint Tunézia, Algéria, Marokkó, amelyek szintén képviseltetik magukat Bariban, és „igyekeznek előrehaladni kulturális téren, a vallási párbeszéd terén is”. A kusztozia területén ott van Ciprus is, melynek szigetét fal választja ketté, az egyik oldalon a görög, a másikon a török területtel. „Paradox, hogy Cipruson minden keresztény, katolikus és muszlim vallási vezető évek óta együtt munkálkodik, hogy megteremtse a két oldal közötti a kiengesztelődés légkörét. De szinte csak ők tesznek ezért, a politikai világ, úgy látszik, másik utat választott. A kiengesztelődés logikájánál jobban szereti a felosztást logikáját, amit olykor gátlástalan erőszak is kísér.”

A falak lerombolása segítheti a béke ügyét a Ferenc és a szultán közötti találkozó stílusában, és ez a Földközi-tengeri térség minden népe és országa számára hasznos volna – hangoztatta a kusztoz.

**Forrás és fotó: Agensir.it
Fordította:
Thullner Zsuzsanna**

Szabaddá válni a közösségben

Szentmisével és könyvbemutatóval emlékeztek a Comunione e Liberazione alapítójára

(Folytatás az 1. oldalról.)

E csoportokat eleinte Tanuló Ifjúságnak (Gioventù Studentesca) nevezték, majd 1969-ben megjelent a Comunione e Liberazione (CL) név, összefoglalásaképpen annak a

meggyőződésnek, hogy a közösségben megélt kereszténység az ember szabaddá válásának alapja. A CL szándéka a mozgalomhoz csatlakozók érett kereszténnyé nevelése és az Egyház küldetésében való együttműködés a modern társadalomban. A CL karizmája nem korlátozódik egyetlen feladatra. Inkább úgy fogalmazhatnánk: a mozgalom eredeti jellegét a kereszténység hétköznapi megélésének módszere adja. Két tényezőt hangsúlyoznak: annak hirdetését, hogy Isten emberré lett és a történelemben az ember

társául szegődött; illetve annak kijelentését, hogy a názáreti Jézus az összhang, a közösség, az egység egy jelében, az Egyházban, Krisztus titokzatos testében van jelen. Ebből a két alkotóelemből fakad a missziós szándék, hogy mindenki megismerje és elismerje őt mint a történelem és az idő Urát.

A mozgalmon belül létrejött közösségi formák közül az egyik legkiemelkedőbb a Testvériség vagy Fraternitás (Fraternità di Comunione e Liberazione). Ez világiak pápai jogú társulása, amit a 70-es években egyetemisták hoztak létre, azzal a céllal, hogy közösségben mélyítsék el az Egyházhoz tartozásukat a felnőttéletben. A Testvériséget II. János Pál pápa 1982. február 11-én ismerte el, hangsúlyozva a CL szerepét az Egyház evangelizációs munkájában, különösen a társadalomnak azokon a területein, amelyek eltávolodtak a kereszténységtől, és ahol az emberi élet és a társadalmi együttélés alapelvei forognak kockán. A Testvériség csaknem negyvenezer tagot számlál, akik szabadon szervezett, kisebb-nagyobb csoportokban tevékenykednek.

A szentmisén Michael August Blume SVD, hazánk apostoli nunciusa, Ternyák Csaba

egri érsek, Süllei László általános érseki helynök, a budapesti Mátyás-templom plébánosa és több, a mozgalomhoz valamilyen formában kötődő pap koncelebrált. A szertartás elején Németh Tamás, a Comunione e Liberazione mozgalom magyarországi vezetője köszöntötte Erdő Péter bíborost, és kifejezte a közösség háláját, amiért a főpásztor elfogadta a meghívást, és bemutatja a szentmisét az alapító atya halálának 15., illetve a Testvériség szentszéki elismerésének 38. évfordulóján. A szentmisét arra a szándékra ajánlották fel, hogy a közösség tagjai, Don Giussani karizmájához hűségesen ragaszkodva, eleget tudjanak tenni Ferenc pápa felszólításának: „Kövessétek Jézust, halljátok meg mindennap az ő hívását, mely a tanúságot tevőkön keresztül ér el bennünket!”

Homíliájában Erdő Péter bíboros a napi evangéliumi szakaszhoz kapcsolódva arról beszélt, hogy a vértanúvá lett Keresztelő Szent János Krisztus előfutára volt. Jézus a legnagyobbak nevezi őt az asszonyok szülöttei között. Keresztelő János hirdeti a bűnbánatot, a házassággal kapcsolatban pedig Isten akarát és törvényét. Ez váltja ki Heródes haragját, aki bebörtönzi bátor

szavai miatt. Egyetlen eseménybe sűrítve láthatjuk itt, hogyan működik a gonoszság a történelemben. Ugyanezt tapasztaljuk az elutasítással kapcsolatban is, ami Krisztus személyét és Egyházát övezi a nemhívó-világban. Ennek megnyilvánulása például a valódi hibák felnagyítása, az alaptalan rágalmak, a megmagyarázhatatlan gyűlölködés, a hamis előítéletek áthagyományozódása nemzedékről nemzedékre vagy akár a keresztény emberek gyávasága. Van tehát a gonoszságnak is dina-

mikája, ám nemcsak a külső világban, hanem a saját életünkben is. A bocsánatos bűnök iránti érzéketlenség, a kisebb-nagyobb hanyagságok és megalkuvások nagy bűnökbe sodorhatnak minket – fogalmazott a bíboros.

A szentmise után a plébánián Erdő Péter bíboros és Roberto Fontolan, a CL nemzetközi központjának igazgatója mutatta be Luigi Giussani, valamint két társzerző, Stefano Alberto és Javier Prades Nyomaink a világ történelmében című kötetét. A korábban

külföldön már kiadott, magyar nyelven pedig most megjelent könyvvel kapcsolatban a bemutaton elhangzott: Don Giussani atyát a 90-es években különös erővel foglalkoztatta a megtestesülés titka. A kötet végigvezeti az olvasót János és András apostoltól egészen azokig, akik Krisztus mai követői, és megélik a vele való közösséget a család, a hivatás, a munka vagy a közelet bármely területén.

Bókay László
Fotó: Lambert Attila

Nála volt súlya a dolgoknak

Búcsút vettek Török József egyháztörténésztől

(Folytatás az 1. oldalról.)

A téli álmat alvó alföldi táj békéje fogad bennünket Makón. A rendezett utcák és házak, a parkoló autósokat segítő forgalomirányító kedvessége azonnal feltűnik, így választ kapunk a kérdésre, miért járt vissza ide olyan örömmel Török József. Makó olyan hely, ahol jó otthon lenni.

A szentmise főcelebránsa Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, szónoka Kránitz Mihály, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának dékánja. Cserháti Ferenc esztergom-budapesti segédpüspök, Gyulay Endre nyugalmazott szeged-csanádi megyéspüspök és számos pap testvér koncelebrál a szertartáson.

„Török József nagyon közel van hozzánk. A hirtelen jött betegség három hónap alatt elvitte. Annyi közös emlékünknél van, hogy alig tudjuk felfogni, nincs már közöttünk” – kezdte szentbeszédét Kránitz Mihály. Átfogó képet adott tanártársa közel ötvenévi munkásságáról és papi szolgálatáról. Szólt arról az erős kapcsolatról is, ami Török Józsefet a szülővárosához, annak múltjához és jelenéhez fűzte. „Büszke volt arra, hogy honnan származott. Hatással volt rá a „genius loci”, az ezeréves múlt, a számos író, költő útjára indító város, mely a családjának is otthont adott. Az édesapja itt volt kispap, és ide járt haza a 102. évet megélt édesanyjához.” A kommunista idők megpróbáltatásaiból neki is kijutott: nem vették föl az egyetemre, amelyet választott. Huszonégy évesen jelentkezett a Székesfehérvári Egyházmegyében papnövendéknek. Első szentmiséjét a budapesti Egyetemi templom Remete Szent Pál-oltáránál mutatta be, ami

világosan mutatta, merre fordult az érdeklődése. Behatóan megismerte a pálos rend történetét – erről írta doktori dolgozatát is –, és a pálos lelkiesség nagyban meghatározta a jövőjét.

Kránitz Mihály a Török Józseffel kapcsolatos saját élményeit is meg-

osztotta a jelenlévőkkel: „Mindig reverendában tanított. Nem csak az egyháztörténelmet és a liturgiát, hanem magát az Egyházat szeretett meg a diákjaival. Rektorhelyettesként gondja volt rá, hogy minden papnövendékkel személyesen is beszélgessem, és kötetlen eszmecsere invitálta az évfolyamokat.” Kránitz Mihály szövege Török József tanulmányairól is: arról, hogy az Eötvös Loránd Tudományegyetemen Mezey László vezetése mellett folytatott történelmi tanulmányokat, majd a Magyar Tudományos Akadémia középkorikódektörredék-kutató munkacsoportjának tagja lett. A Sorbonne-on tanult, és teológiai doktori disszertá-

cióját is franciául írta a Pray-kódex liturgikus részéről.

Tanári pályafutása során 1980-tól a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán – akkori nevén a Hittudományi Akadémián – dolgozott, a rendszerváltás éveiben dé-

gyobb katolikus ünnepeket ismerte-ti. Népszerű volt a televízióban a Czigány Györggyel készített, hatvanrészes műsora, valamint a Kossuth és a Bartók Rádióban elhangzott egyháztörténelmi sorozata.

Török József 1994-ben megkapta a Magyar Rádió Nívódíját, 2000-ben Stephanus-díjjal tüntették ki, egy évvel később a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét, 2011-ben pedig a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét adományozták neki.

A tudomány „fáradhatatlan, ismeretekre fogékony” embere mellett Kránitz Mihály bemutatta a gondos, figyelmes, tapintatosan beszélgető lelkipásztort és az egyházzene elkötelezett népszerűsítőjét is, akinek köszönhetően Krisztinavárosban és Máriaremetén középkori gregorián dallamok szólhatnak meg a templomban. Szólt Török József derűs, barátságos egyéniségéről és arról is, hogy az utazás jelentette számára a szórakozást, és szerette Agatha Christie regényeit. „A francia kultúra híve volt, hatott írásaira a francia eszmény, a szellemes és mégis komoly hangvétel” – mondta a dékán.

„Török József gazdag életművet hagyott maga után. Elsősorban pap volt, azután barát és munkatárs” – búcsúzott tőle Kránitz Mihály.

A szentmise után kezdődött a temetés szertartása. A pap testvérek körbevették a ravatalt. „Körülvették engem a halál kínjai” – énekelték a kórossal együtt a hívők; Spányi Antal püspök vezetésével imádkoztak az elhunytért.

A templomtól távol eső római katolikus temetőbe autóval mentek át a gyászolók. A temetési szertartást Török József kérésére tanítványa, Perger Gyula végezte. A menetet a családi sírhelyhez vonult, itt nyugszanak József atya szülei és bátyja is. Sűrű esőben és erős szélben hangzott fel az elhunytért az ima, így helyezték örök nyugalomra a szülőföldjén.

A szertartást szeretetvendégség követte. Pap testvérek, tanítványok és hívek osztották meg egymással emlékeiket az elhunytól. Közük voltak az Iváncsics testvérek is, akik közül Pál Török Józsefnek nemcsak a bérmafia volt, hanem a barátja is. Egész életében mellette állt, és utolsó három hónapját is végigkísérte. „Szépen ment el” – fogalmazott, és elmondta: az októberben diagnosztizált betegség már csak rövid, szenvedéssel teli időt hagyott bérmaapjának. Török József azonban végig hű maradt a hivatásához: két könyve készült el betegsége alatt; az egyik még életében, a másik már halála után, január végén jelent meg.

Dicsérő szavak hangzottak el mindenki szájából. Az egykori minisztránsok a közös mozizást emlegették, az egyetemistaként Krisztinavárosba járók az atya főzni tudását és a nekik rendezett szeretetvendégségeket idézték föl. Sokan méltatták Török József közvetlenségét, kiszámítható és kiegyensúlyozott magatartását, türelmét és elkötelezett tanítási akarását. Hálával szóltak a kiváló tanárról is, aki sokat követelt a tanítványaitól. Nála volt súlya a dolgoknak. Rangot jelentett abban az intézményben tanulni, amelynek az egyik meghatározó alakja volt Török József.

Trauttwain Éva
Fotó: Lambert Attila

A BIBLIA ÜZENETE

A szabadság lényege

Mt 5,17–37

Megérteni a szeretet törvényét és a törvény szeretetét komoly lecke és kihívás. Milyen gyakran szembesülünk a hétköznapiak során azzal, hogy a jót megcselekedni nagyobb erőfeszítést jelent, mint rosszat tenni. Ha a jó mellett döntünk, az sokkal nagyobb küzdelemmel jár. Azt jelenti, hogy szembe kell menni az árral, míg a rosszhoz elég csak sodródni. Jézus, a mi Mesterünk most is mellénk szegődik, és megnyitja az értelmünket, hogy ne pusztán szabályok gyűjteményeként, külső korlátként tekintsünk a törvényre, amelynek lényege így érthetetlen és értelmezhetetlen, hanem az életre vezető igének, az Istenrel való szövetség jelének lásuk. Akarja, hogy az új törvény belülről irányítson minket, akik befogadjuk őt, mert a szívből fakadó törvény a szeretetre épül. Így érthetjük meg azt is, hogy ha bűnt követünk el, akkor nem pusztán egy szabályt hágunk át, nem csak egy parancsolat ellen vétkezünk, hanem nem jól szeretünk.

Aki érti az isteni törvényt, az nem csupán betartandó előírásokat lát bennük, hanem

azt a segítséget is, ami szeretni tanít, és ekkor már nem azért tartja be őket, hogy ne kapjon büntetést. Azért akarjuk megtartani a tanítást, mert szeretjük Istent. Tudjuk, hogy az Atya nem a saját önkénye miatt adta nekünk a törvényeket, hanem gondoskodásból és bölcsessége miatt. Nem azért, hogy korlátozzon minket, hanem éppen azért, hogy megértesse velünk a szabadság lényegét.

Jézus nem eltörli a törvényt, hanem beteljesíti. Értelmet akar adni a szabályoknak, ezért a mögöttük rejlő szeretet logikáját tárja fel, azt, hogy a törvények mögött a teremtményét szerető Isten áll, aki szeret minden embert, és Szentlelke által megadja nekünk a kegyelmet, hogy válaszoljunk megelőző szeretetére. Ha képesek vagyunk igent mondani erre a meghívásra, akkor a szeretet törvénye is megszületik a szívünkben. Kialakul bennünk a bölcsesség, mellyel alkalmazni tudjuk ezt a mindennapokban, és ha elesünk is, alapvető vágyaink átforgatódhatnak bennünk.

Krisztus egyetlen „új” (Jn 13,34), „saját” (Jn 15,12) sza-

bályt ad: „szeressétek egymást”. És ennek mércéje ő maga: „amint én szerettelek titeket” (Jn 13,34). Ő azonban ezt nem tekinti merőben újnak: a törvény lényegének is ezt látja (Mk 12,28–31). Hogyan tegyünk „úgy, ahogy ő”? „Amikor beszéltek, az igen legyen igen, a nem pedig nem!” (Mt 5,37) Vagyis felülmúlja az írástudókat azt jelenti, hogy már a gondolat csírája is tiszta bennünk, nem hagyjuk, hogy a szívünk leváljon a szavainkról és fordítva. A gondolat, a szó és a tett harmóniájára és tanúságtételére hív Krisztus, akinek szabadsága a szeretetben (szabályában), szeretete (szabálya) a szabadságban teljesedik ki. Ennek titka pedig az, hogy élő kapcsolatban van a Szeretettel (az Atyával), napról napra, helyzetről helyzetre belőle indul ki. A törvény neki boldogság, és ezért törvényét boldogságokként fogalmazza újra. Így hív meg minket arra, hogy a törvény mögött mindig lássuk annak ajándékozóját, akinek parancsait megtartva az életünk válasz lehet a gondviselés szeretetére.

Németh Norbert

GÖRÖGKATOLIKUS LEKISÉG

A helyes böjtölés

A nagyböjt felé közeledve Görögkatolikus Egyházunk egyre komolyabb figyelmeztetéseket ad a helyes böjtöléssel kapcsolatban. A húshagyó vasárnapon figyelmeztet az utolsó ítéletről szóló evangéliumi szakasszal: nem mindegy, hogyan kerülünk Isten félelmetes ítélőszéke elé. Figyelmeztet az evangélium ihletésére született liturgikus szövegekkel is, amelyek az esztendő folyamán talán a legfélelmetesebbek. Figyelmeztet az apostoli szakasszal is (1Kor 8,8–9,2). Felhívja a figyelmünket arra, hogy helyes és tiszta lelkiismerettel induljunk neki az előttünk álló, nemsokára kezdődő nagyböjti szent időszaknak. Most ez utóbbira irányítjuk a figyelmünket.

Első megállapításként azt halljuk az apostoltól, hogy sem az étel, sem a böjt nem tesz kedvessé Isten előtt. Igen! Mert a lelkiület a fontos. Mindkettővel lehet vétkezni is, lehet érdemeket szerezni is. Maga Jézus ítéli el a farizeusi magatartást: elmondja, hogy Dávid király, amikor a társaival éhezett, evett az áldozati kenyérből, társainak is adott belőle, és mégsem vétkeztek (1Sám 21,17). De ugyancsak Jézus mond ítéletet a böjtölésével dicsekvő farizeus fölé, akiről korábban szólt az ünnepi evangélium: dicsekvése miatt nem igazult meg, hiába böjtölt többet is az előírásosnál (Lk 18,14). Igaza van az apostolnak: helyes lelkiülettel kell böjtölni, mert sem az étel, sem a böjtölés önmagában nem tesz kedvessé Isten előtt.

A második figyelmeztetést arra vonatkozóan kapjuk, hogy másokat ne botránkoztatassunk meg. El kell fogadni, hogy mindenkinek más és más a túróképesége. Van, aki nagyon szigorúan tud böjtölni azzal, hogy nagyon keveset eszik. De van, aki kénytelen enni, mert különben nagyon lecsökken a teljesítőképesége, megfájdul a feje, nem tudja végezni a munkáját, vagy akár meg is betegszik. Ha helyes a lelkiismeretünk, akkor nem botránkozunk meg embertársunk böjtölésén, és mi magunk sem botránkoztatjuk meg őt. Jézus arra figyelmeztet, hogy jaj a botránkozó-

„
Előttünk itt áll
a lehetőség:
mi önként, szabadon
és helyes lelkiismerettel
vállalhatjuk a böjtöt.
Mert szabadok vagyunk.
Csak jóra használjuk fel
a szabadságunkat!

nak, de jaj a botrányt okozó-
nak is (Mt 18,7).

Harmadszor a szabadságra hívja fel a figyelmet az apostol (1Kor 9,1). Mindenki szabadon dönthet a viselkedéséről. Sőt, a böjt csak akkor böjt igazán, ha nem mások kényszerítik ránk. Milyen szánalommal tekintünk azokra a munkatáborba – akár a Gulagra – hurcolt foglyokra, akik csonttá és bőrré soványodtak. Rokonaim révén személyesen is érintett vagyok e téren. De az ő szenvedésük, hogy alig kaptak enni, nem böjtölés volt, hanem éheztetés.

Legalábbis addig nem volt böjt, amíg az éhezésüket fel nem ajánlották Istennek böjt gyanánt. Előttünk itt áll a lehetőség: mi önként, szabadon és helyes lelkiismerettel vállalhatjuk a böjtöt. Mert szabadok vagyunk. Csak jóra használjuk fel a szabadságunkat!

Már csak egy jó hét, és kezdődik a nagyböjt. Figyeljünk oda vecsernyénk énekére: „Tisztítsuk meg magunkat, atyámfiai, az erények királynéja által, mert íme, elkölzelgett a javak bőségét osztogató böjti idő (...) Örömmel tegyünk fogadást Krisztus Istenünknek, kiáltván: Ki feltámadtál halottaidból, őrizd meg minket az elkárhózástól!”

Ivancsó István

FEBRUÁR 16., ÉVKÖZI 6. VASÁRNAP (Julianna, Lilla, Daniló) – Sir 15,15–20 (*Isten senkinek sem adott parancsot a rosszra.*) – 1Kor 2,6–10 (*Isten a bölcsességet öröktől fogva megdicsőülésünkre rendelte.*) – Mt 5,17–37 vagy Mt 5,20–22a. 27.28.33–34a.37 (*Jézus tökéletessé teszi az Ószövetség tanításait és parancsait.*) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – EE 588, Ho 227 – EE 214, Ho 123 – EE 594, Ho 196 – EE 238.
FEBRUÁR 17., HÉTFŐ – *A szervita rend hét szent alapítójának emléknapja* (Elek) – Jak 1,1–11 – Mk 8,11–13.
FEBRUÁR 18., KEDD (Bernadett, Simeon) – Jak 1,12–18 – Mk 8,14–21.
FEBRUÁR 19., SZERDA (Zsuzsa, Zsuzsanna, Elza) – Jak 1,19–27 – Mk 8,22–26.

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA KÉSZÜLVE

Az Eucharisztia ünneplése 81.

Fellépőn a (bírói) emelvényre, az Atya jobbjára, és néked adatik mennyei hatalom mindenek felett, amely nem volt emberi.

Az *Aeterne rex altissime* második versszaka a liturgikus reformot megelőzően így szólt: *Fellépsz a csillagok köreibbe, mennyeknek neveznek téged, és nem emberinek, a minden dolgok fölött összpontosult hatalmad miatt.*

A himnusz szerzője Jézus mennybemenetelének misztériumát összekapcsolja a bírói képpel, amelynek alapja a 110. zsoltár: „»Ülj az én jobbmra, amíg ellenségeidet lábad számolyává teszem.« Hatalmas jogarodat kinyújtja az Úr Sionból: uralkodj ellenségeid között! Tied lesz az uralom hatalmadnak napján a szentek fényességében.” (Zsolt 110,1b–3a; vö. Zsolt 132,12) A költő ugyan kifejezetten nem említi, de a himnusz szövege magába foglalja Jézus szenvedéstörténetének – főtanács, Pilátus és Heródes – bírói székeit, hiszen ezek emberi törvényszékek, Jézus pedig a mennyi bíróságban foglalja el trónját, az Atya jobbján. A főpap és a főtanács bírói testülete előtt Jézus a következőket mondja: „És látni fogjátok az Emberfiát a Hatalmasnak jobbján ülni, és eljönni az ég felhőiben” (Mk 14,62b; vö. Zsid 12,2). Jézus szavai ennyiben az Emberfia dicsőséges győzelméről szólnak. Ezen a ponton kapcsolódik a

110. zsoltárhoz a Dániel próféta könyvéből származó kép: „Majd azt láttam az éjszakai látomásban, hogy íme, az ég felhőiben valaki jött, aki olyan volt, mint az Emberfia, s amikor az Ősöregig eljutott, az ő színe elé vitték, és ő hatalmat, méltóságot és országot adott neki, hogy minden nép, törzs és nyelv neki szolgáljon, és hatalma örök hatalom legyen, amely meg nem szűnik, és országa olyan, amely el nem pusztul” (Dán 7,13–14; vö. Róm 14,10–11). Márk evangéliumának végén a kép már beteljesíti Jézusnak a főpapok előtt mondott szavait: „Az Úr Jézus, miután szólt hozzájuk, fölvetette a mennybe, és ül az Istennek jobbjára felől” (Mk 16,19). A himnusz második versszaka egyrészt az Efezusiakhoz írt levél szempontjából válik még inkább érthetővé – „Krisztusban mutatta meg, amikor feltámasztotta a halottak közül, és jobbjára állította a mennyekben, minden fejedelemség és hatalmasság, erő és uralom, és minden egyéb név fölé, nemcsak ezen a világon, hanem az eljövendő világban nevezettek fölé is” (Ef 1,20–21; vö. Kol 3,1) –, másrészt Péter első levelének alapján: „aki az Isten jobbján van, miután felment a mennybe, és akinek uralma alá vannak vetve az angyalok, hatalmasságok és erők” (1Pt 3,22).

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Damiani Szent Péter

Február 21.

Sokgyermekes család utolsó gyermekeként született. Korán árvaságra jutott, nélkülözésekkel töltötte ifjúkorát. Később egyik bátyja, *Damianus* segítette, aki időközben Ravenna főpapja lett. *Péter* hamarosan jártasságra tett szert a kánonjog és a teológia területén. Huszonöt éves korára már híres parmai és ravennai tanárként ismerték.

1035 körül remeteségbe vonult a Gubbio melletti Fonte Avellanában. Novíciusként és szerzetesként is olyan buzgó volt az önsanyargatásban, hogy egészsége megromlott. Felépülése után a többi szerzetes tanítójának nevezték ki, majd a szomszédos monostorok vezetőinek kérésére remeteközösségeik tanítója is lett. Fonte Avellanába való visszatérése után a prior megtette utódjává; 1043-tól haláláig töltötte be az előjárói tisztséget.

A monasztikus életnek és az Egyház reformjának buzgó híveként szigorú fegyelmet vezetett be. 1047 januárjában részt vett a Lateránban tartott zsinaton, ahol dekrétumokat adtak ki a szimónia ellen. Ezután visszatért kolostorába, ahol 1050 körül *Liber Go-*

morrianus címmel maró stílusú értekezést írt az egyházi kicsonapongásokról. 1057-ben Ostia bíboros püspöke és Gubbio apostoli adminisztrátora lett. 1059-ben *II. Miklós* pápa Milánóba küldte, ahol teljes nyíltsággal árulták az egyházi javadalmaikat. A milánói papság romlotabb része ekkor lázadást szított, ám Péter olyan meggyőző erővel lépett föl, hogy végül minden párt alávetette magát bíraskodásának.

1061 júliusában *II. Miklós* meghalt, ami újabb szakadáshoz vezetett. Péter segítséget

nyújtott *II. Sándor* pápának a *II. Honoriusz* (*Cadalu*) ellenpápával folytatott küzdelemben is.

1063-ban a pápa zsinatot hívott össze Rómába, ahol Pétert megbízták, hogy közvetítsen a clunyi apátság és a máconai püspök közötti viszályban; 1067-ben Firenzebe ment, ahol döntőbíróként szolgált a püspök és a vallombrosai szerzetesek vitájában.

1069-ben ismét útra kelt az Alpokon túlra, és a frankfurti gyűlésen rávette *IV. Henrik* császárt, hogy ne váljon el feleségtől, *Bertától*.

1072 elején Ravennába indult, melynek lakói egyházi átok alatt álltak, mivel korábban *II. Honoriusz* ellenpápát támogatták. Péter feladata az volt, hogy megbíktse a város lakóit a szentszékel. Ravenna felé tartó útján azonban belázasodott, és Faenza mellett, a Santa Maria degli Angeli (ma: Santa Maria Vecchia) kolostorban meghalt. Földi maradványai a faenzai katedrálisban nyugszanak.

Dante az *Isteni színjátékban* a paradicsom legmagasabb szférájába helyezve ábrázolta őt mint *Assisi Szent Ferenc* elődjét.

L. K.

FEBRUÁR 20., CSÜTÖRTÖK (Aladár, Almos, Paulina) – Jak 2,1–9 – Mk 8,27–33.
FEBRUÁR 21., PÉNTEK – *Damiani Szent Péter püspök és egyháztanító emléknapja* (Eleonóra, Zakariás) – Jak 2,14–24.26 – Mk 8,34–9,1.
FEBRUÁR 22., SZOMBAT – *Szent Péter apostol székfoglalásának ünnepe* (Petra, Gerzson, Gréta) – 1Pét 5,1–4 – Mt 16,13–19.
FEBRUÁR 23., ÉVKÖZI 7. VASÁRNAP (Szent Polikárp püspök és vértanú, Alfréd, Szemere) – Lev 19,1–2.17–18 (*Szeresd embertársadat úgy, mint magadat!*) – 1Kor 3,16–23 (*Minden a tiétek, ti Krisztusé vagytok, Krisztus pedig az Istené.*) – Mt 5,38–48 (*Szeressétek ellenségeiteket!*) – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 230 – EE 580, Ho 230 – EE 152, Ho 146 – EE 598, Ho 150 – EE 200.

A hét liturgiája

A év

szent Péter apostol székfoglalásának ünnepe (Petra, Gerzson, Gréta) – 1Pét 5,1–4 – Mt 16,13–19.
FEBRUÁR 23., ÉVKÖZI 7. VASÁRNAP (Szent Polikárp püspök és vértanú, Alfréd, Szemere) – Lev 19,1–2.17–18 (*Szeresd embertársadat úgy, mint magadat!*) – 1Kor 3,16–23 (*Minden a tiétek, ti Krisztusé vagytok, Krisztus pedig az Istené.*) – Mt 5,38–48 (*Szeressétek ellenségeiteket!*) – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 230 – EE 580, Ho 230 – EE 152, Ho 146 – EE 598, Ho 150 – EE 200.

Legmélyebb vágyunk a kapcsolat

Guba Judi és Imre terapeuták a házasság karbantartásáról

(Folytatás az 1. oldalról.)

Guba Judi: Szerintem a házasság a természeténél fogva egészséges és jó. Éppen ez az oka, hogy annyira megijedünk, amikor úgy érezzük, megbetegedett. A felismerés annyira félelmetes lehet, hogy mindenáron tagadni próbáljuk a bajt, mint amikor valaki lázas betegen is bemegy dolgozni. Külső és belső elvárások egyaránt erre készítetnek minket. A terápiának az nyit utat, ha már be merjük vallani, hogy meghűlt a házasság, a kapcsolat. Hogy ki milyen segítséget keres ilyenkor, az kultúra-függő.

Imre alapvető sebzettségéről beszél, amire a házasság a terápia. Miről van szó? Ez a sérültség valóban mindenkire igaz? És mi az oka? Az áteredő bűn?

Imre: Szerintem a kapcsolódási képességünk sebzódik az életünk során. Ezek egyrészt a korai kötődés sérülései, mert a csecsemő igényeit soha, a legjobb szándékkal sem tudják a szülők maradéktalanul kielégíteni, és ezért az emberségünkhöz tartozik, hogy ezt a hiányt elszenvedjük. Különböző mértékben, de mindannyian. Másrészt a későbbi kapcsolataink történetében is elszenvedünk sérüléseket. A házasság a biztonságos kötődés terápiája, melylyel így üzenünk egymásnak: „Itt vagyok számodra!”, „Fontos vagy nekem!”, „Elég jó vagy nekem!”

Judi: Mindannyian bizonytalanok vagyunk abban, hogy úgy, ahogy vagyunk, el lehet-e fogadni bennünket. Arra vágyom, hogy a társam úgy lásson és olyannak szeressen, amilyen vagyok. A házasság akkor egészséges, ha ezt kölcsönösen meg tudjuk adni egymásnak.

Imre: Judi tegnap este lázasan fekdött otthon. 9-kor, amikor Pestről hazaindultam, felhívt, és azt mondta: „Gyere haza gyorsan, a gondoskodásodra vágyom!” Nekem pedig jólesett, hogy azt mondta el, mire vágyik, nem pedig hibáztatott, hogy miért nem vagyok még otthon.

Látnak-e olyan okokat: külső nehézségeket, körülményeket, esetleg mentális beállítódást, viszonyulást, felfogást, amik miatt manapság különösen veszélyeztetettek a házasságok? Minek tulajdonítható, hogy a házasságot egyre szélesebb körben tartják válságban lévő, törekény intézménynek?

Imre: A házasság bizonyos szempontból mindig is válságban volt. Gondoljunk csak az evangéliumi történetre a házasságtörő asszonyról, vagy a tanítványoknak arra a megállapítására, hogy ha nem lehet az aszszonyt elbocsátani, nem is érdemes megházasodni. Ádám és Éva története szintén azt mutatja, hogy a férfi-nő kapcsolatban nem új keletű a hibáztatás. Ezért a házasság olyasvalami, amin dolgozni kell. Manapság pedig még erősen átalakulóban is van. A külső keretokról egyre inkább az érzelmi közelségre tevődik át a hangsúly. A nők ma már egyedül is megállják a helyüket, a gazdasági és a morális keretek meggyengültek, így a kötődési igényünk fölértékelődik. Vagyis egyre kevésbé maradunk benne érzelmileg kiüresedett kapcsolatban: ez jelentheti a házasság új-fajta törekenységét.

A holtomiglan-holtodiglan kockázatos biankó, amelyet nem lehet előre kipróbálni, lemodellezni. Pedig a kölcsönös és végleges elköteleződés adja az érzelmi biztonság alapját, amire mindannyian vágyunk.

Judi: Válságok idején ma is sokat segít az erős hitbeli elhatározás, hogy együtt akarunk megőregedni,

bármennyire különbözőek vagyunk, bármennyire másra vágyunk is sokszor. De amióta a külső keretek meg-lazultak és meggyengült a hit, azóta sokan hamarabb feladják.

Imre: Gyakran hallom a pároktól: „De hát mi annyira különbözőek vagyunk! Nem találjuk a közös hangot.” De a vágyaink ezekben az esetben is közösek. Mire vágyunk? Arra, hogy a társunk támogasson, büszke legyen ránk, elismerje az erőfeszíté-

seinket, meg hogy egyszerűen csak velünk legyen. Ez a vágyódás és a kapcsolatra való igény általában az Istennel való kapcsolatból ered, és legalább annyira abból, ahogyan ő vágyik a velünk való kapcsolatra, mint fordítva.

Judi: Úgy látom, hogy ma sokak számára nehézséget jelent hosszú távra elköteleződni, mert sokkal változékonyabb lett az életünk. De talán segíthet, ha – az anonim alkoholistákhoz hasonlóan, akik mindennap újrakezdik a tiszta életet, vállalják az erőfeszítést – újra és újra azt mondjuk a társunknak: „Ma melletted akarok dönteni!”

Imre: „És ezt holnap is megteszem!” – tesszük hozzá.

A házasság korábban a beérkezés szimbóluma volt, afféle mindent begyógyító elixír, a megoldás, a biztos háttér, bázis, erőközpont; a hely, ahol egészen, kendőzetlenül önmagam lehetek, ahol olyan-nak fogadnak el, amilyen vagyok. A leg-stabilabb intézmény, mely megtartja a tagjait és energiát ad a kinti küzdelmek-hez. A menedék, ahol mindig kapok, a ki-fogyhatatlan forrás, amiből mindig meríthetek. Mára ehhez képest probléma lett belőle. Mi vezetett ide?

Imre: Ez ügyben a kötődési szükségletünkhöz szeretnék visszatérni. Tapasztalatom szerint ez olyan erő, amely erősebb a morálnál és a józan észnél is. Mindannyian biztonságos menedékre vágyunk, ahol önmagunk lehetünk, és erre a házasság az egyik lehetséges válasz. Annyira vágyunk az érzelmi közelségre, hogy ha ez megszűnik egy házasságban, az pokollá teheti az együttélést. Rosszabb még annál is, mint ha egyedül maradnánk. A fájdalom annyira heves, hogy sokan a válást tartják az egyetlen menekülőútnak. Ilyenkor az a hit, hogy lehetséges a kapcsolat megújítása – bár sok energiát és általában szakszerű segítséget is igényel – sokat segít. Egy barátom szokta mondani: „Tudod, én valójában háromszor nősültem a házasságunk alatt. De mindig a feleségemet vettem el újra.”

Judi: Nem hiszem, hogy a házasság devalválódott volna. Inkább a kudarcról való félelem okozza, hogy sokan félnek tőle. Például olyan gyerekek, akiknek elváltak a szülei, és

ezáltal úgy megsebződtek, hogy el sem mernek kezdeni bízni a házasság erejében. Azt pedig, aki belevág, esetleg gúnyolják. Több együtt élő, de össze nem házasodott pár egyik tagja vallotta már be, hogy ő szívesen házasodott volna, csak a társa nem akarta.

Imre: A házasság hetében azért mondjuk el azt is, hogy már a meg-újulás jelei is észlelhetők. Az egyik ilyen jel, hogy a kapcsolat fontosabb

lett, mint a hagyományos, női és férfiszerepekhez való ragaszkodás. Rugalmasabbakká váltunk.

Egy elvált ismerősöm szerint a házasság egyik nagy problémája a társunkért érzett hálának az idők folyamán való megfogyatkozása, párhuzamosan az elvárásaink erősödésével és az elégedetlenségünk fokozódásával. A társunk azzá a személlyé válik, akivel elégedetlenek vagyunk, mert elmarad az ideáltól, amit elképzeltünk magunknak, amire szerintünk szükségünk volna. De hogyan érezhetne másképp, aki egy idő után ilyen-nak látja a feleségét vagy a férjét? Adjon le az igényeiből? Próbálja a másikat megváltoztatni? Esetleg magát hibáztat-sa, hogy rosszul választott?

Imre: Sue Johnson szerint három, pánikreakciószerű „ördögi tánc”, párbeszéd van, amibe kapcsolati nehézség, zavar és vészhelyzet esetén gyakran öntudatlanul belecsúszunk. Az első a hibáztatás, a „Nekem azért rossz, mert te ilyen vagy!” A másik az üldözés és a menekülés. Az egyik fél, az üldöző szemrehányásokat tesz, a másik erre menekülőre fogja, mondván: „Ha ilyen a kapcsolat, én inkább nem kérek belőle.” És el-megy dolgozni, sörözni a haverokkal vagy a fészerbe barkácsolni.

Judi: De ezzel is a kapcsolatot próbálja védeni, mert fél az összevesztéstől, a kiabálástól vagy attól, amit ő vágna a másik fejéhez.

Imre: A harmadik ilyen ördögi tánc a fásultság, a csend: az üldöző már elfáradt, a menekülőnek pedig sikerült végleg elmenekülnie. A feladat az, hogy kilépjünk ezekből az ördögi körökből.

Judi: Említette az elégedetlenséget. A kapcsolat kezdetén a szeretettség miatti öröm dominál. Ekkor talán olyat is belelátunk a másikba, ami nincs meg benne, és abban is bízunk, hogy mivel előttünk az egész élet, még rengeteget változhat az előnyére. De aztán – sokszor az életközépi válsághoz kapcsolódva – egyszer csak rájövünk, hogy nem, már nem fog változni.

Imre: Gyakran előfordul, hogy valójában magammal is elégedetlen vagyok, csak könnyebb a másikat hibáztatnom – és már el is indult az ördögi kör.

Judi: A kapcsolaton dolgozni kell. Terápiával vagy anélkül, fontos arra törekedni, hogy igazán meghalljam a másikat, és megértsem, mit akar mondani. A másik megváltozásának követelése helyett pedig meg kell tanulnom kifejezni, hogy nekem mire van igényem, de közben meg kell hagynom az ő szabadságát is.

Imre: Mert más azt mondani: „Ha megváltozol, szeretni foglak”, mint

azt: „Elfogadlak így, ezért akár változhatsz is.” Isten is elfogad bennünket úgy, ahogy vagyunk, ez lehet az alapja a mi elfogadásunknak is.

Pál Feri bon mot-ja szerint a házasságot nem a problémák, hanem a megoldásukra tett kísérletek szokták tönkretenni. Hogyan eszelhetünk ki jobb megoldási kísérleteket? Vagy jobb tűrni?

Imre: Más a problémaközpontú, és más a közelséget újra meg újra létrehozó hozzáállás. Az a dolgunk, hogy a kapcsolatot fejlesszük, nem az, hogy a problémákat megoldjuk. Ez művészet, amit gyakorolni kell.

Judi: Nem problémáink vannak, hanem sebeink, melyek gyógyítgatásra szorulnak, gyógyítóra várnak.

Mi a házasság célja? Volt, aki egy válság átvészelése után azt mondta, hogy gyermekek felnevelésére kötött szövetségként kell felfogni. De mi lesz, ha ők már felnőttek? Mi legyen a két fél közös célja, és lehetnek-e saját céljaik is?

Imre: A házasság célja a kötődés a másikhoz, aki mellett végérvényesen elköteleződünk. Bepakolunk a hátizsákba, azzal a szándékkal, hogy együtt fogjuk járni az élet útját. Hegyre fel, hegyről le, néha kibi-csakló lábbal, de nem hagyjuk ott egymást, és soha nem akarunk ketten háromfelé indulni. A célunk az, hogy együtt eljussunk a Jóistenhez.

Judi: Nem jó az embernek egyedül. Legmélyebb vágyunk a kapcsolat. Azoké is, akik nem élnek házasságban. Isten kapcsolatra teremtett minket, végső soron a vele való kapcsolatra.

Mindkét félnek lehetnek saját céljai, de fontos tekintettel lenniük arra, milyen hatással vannak ezek a másakra, milyen áldozatot várok és várhatok el tőle a saját céljaim érdekében. Jó az, ha ezeket a terveket párbeszédben sikerül egyeztetni, figyelve az egyensúlyra.

Nem fából vaskarika a párterápia? Karinty Ferenc Gőz című darabjában van egy vészjelző gomb, amelyet akkor kell megnyomni a gőzfürdőben, mikor valaki annyira már rosszul van, hogy nem tud kivoánszorogni, de annyira még jól, hogy a gombig elmászik. Vagyis csak

egy szűk határesetben használható sikerrel. Nem ilyesmi a párterápia is?

Imre: Tágítanám a kört. Nem csak terápia, hanem sok egyéb kapcsolat-erősítő, házasság gondozó program van még, ahova el lehet menni, ha szükségét érzi egy pár. És szép a kép: akkor menjünk, amikor még jártányi erőnk van.

Judi: Vagy kicsit előbb. Keresztény házaspárok számára különösen sok lehetőség kínálkozik. A lelkeségi mozgalmakhoz, családközösségekhez tartozás például folyamatos támogatást jelenthet. Azt se féljünk kimondani, hogy párként is szükségünk lehet olyan kísérrőre, amilyen például az egyéni lelkivezető.

Mit tekintsünk problémának egy házasságban? Mi segít felismerni ezt? Milyen jelzéseket adjunk a párunknak, és melyeket – ha egyáltalán – a környezetünknek? Panaszkodjunk vagy titkolózunk? És ha panaszkodunk, tanácsot kérünk, kihez fordulunk? Beavassuk-e a rokonokat, a barátokat?

Judi: Jó volna, ha minden házasságban kezdettől meglenne a helye és a kultúrája a nehézségekről való beszélgetésnek, ami persze nem veszekedést jelent. Volt, hogy valaki azt mondta nekem: „Én már tizenhárom éve mindig csak nyelek ebben a házasságban.” A hosszú évek ki nem mondott gondjai veszélybe sodorhatják a kapcsolatot.

Imre: Ma már növekszik annak az elfogadottsága, ha valaki szakemberhez fordul párkapcsolati nehézség, elakadás esetén. Egy férfias példával élve: régebben a Trabantot, a Zsigulit, a Wartburgot sokan otthon, a garázsban szerelték. Ma egy modern autóval eszünkbe sem jut ezt tenni: ha valami elromlik benne, elvisszük a szakszervízbe. Ma már a házasság, a párkapcsolat esetében is fordulhatunk szakemberekhez, akik nem fognak egyikünk vagy másikunk pártjára állni, hanem a kapcsolatért vállalnak felelősséget, és abban segítenek, hogy ki tudjunk szállni az ördögi köreinkből.

Judi: Természetes, hogy ha baj van, először senki nem terapeutához rohan, hanem a környezetében keres meghallgatást. Ez nagy felelősséget ró arra, akihez fordul. Mindannyian igyekezhetünk, hogy ilyen esetben jó segítőként lehessünk rokonunk, barátunk mellett, és abban erősítsük, hogy meg tudja találni a saját megoldását.

Mi a helyzet, ha a párom nem látja be, hogy terápiára vagy más segítségre volna szükségünk?

Judi: Egyedül is el lehet menni, az is segíteni fog. Mert fontos, hogy a fájdalomunkat ki tudjuk fejezni, és ha én erősödöm, az visszahat a kapcsolatra is.

És ha csak a másik kedvéért vállalja a házastárs a terápiát, de ő nem hisz benne?

Imre: Az aszimmetria ilyen vonatkozásban szinte természetes. Ha valaki a másik kedvéért vállalja a terápiát, az nem baj, mert ezzel már kifejezi, hogy fontos számára a másik és a kapcsolat. A Niagara-vízesés fölött van egy tábla, „Point of no return” felirattal: ez az a pont, ahonnan már nincs visszafordulás. A tábla egy veszélyesnek még egyáltalán nem tűnő helyen figyelmeztet, hogy ha továbbmész, lezuhanasz. Minden párnak érdemes nagyon figyelnie, hogy még a saját életének ilyen táblái előtt irányt tudjon változtatni.

Kiss Péter
Fotó: Lambert Attila

Grosics Gyulára emlékeztek a Szent István-bazilikában

Grosics Gyulára, az Aranycsapat 94 évvel ezelőtt született és 2014-ben elhunyt kapusára emlékeztek február 4-én, kedden a sírhelyénél, a Szent István-bazilika altemplomában.

„Szerencsésnek mondhatom magam, mert ismerhettem Grosics Gyulát, akit, ha egyetlen szóval kellene jellemeznem, akkor az a szeretet lenne. Szerette a nemzetét, a hazáját, a sportot és az embereket, valamint élt-halt a labdarúgásért” – mondta Lomnici Zoltán, az Aranycsapat Testület elnöke. Hozzátette: Magyarországon sok kitűnő sportoló nevelkedett föl, az Aranycsapatra mégis máshogyan tekintenek az egész világon. Tagjai kiemelkednek a többiek közül, mert olyan egyéniségek alkották, mint például a 86 válogatottságig jutó Grosics Gyula.

„Egy olyan sportoló életútjáról emlékezünk meg, aki bár csapattársaival együtt elveszítette a világ bajnokit döntőt, mégis Aranycsapatnak nevezték őket” – mondta Bajkai István országgyűlési képviselő, az Aranycsapat Testület alelnöke. „Mindenki tudta, hogy ők voltak a legjobbak. Ez a generáció a romokból építkezve lett naggyá, mert ott volt benne az alázat és a sport iránti tisztelet.” Bajkai István felidézte az 1926. február 4-én született Grosics Gyula

életútját. A Fekete Párduc becenévű kapus először a Dorog labdarúgója volt, majd 1950-ben lett a Budapesti Honvéd játékosa. Legnagyobb sikereit ezután érte el. A képviselő emlékeztetett rá, hogy Grosics tagja volt az 1952-ben Helsinkiben olimpiai aranyérmes magyar válogatottnak, 1953 novemberében védett az évszázad mérkőzésén, az angolok elleni 6-3-as diadal során, valamint az 1954-es berni világbajnoki döntőben, amelyet 3-2-re az NSZK nyert meg.

„Grosics Gyula halála nagy űrt hagyott, de emléke örökké bennünk él. Minden sportbarát számára üzenet, hogy siker csak akkor születik, ha mindent a sportra teszel föl. Grosics Gyulára pedig példaképként kell tekintenünk” – jelentette ki Bajkai István.

Az Aranycsapat utolsó előttiként távozott tagjának sírjánál Lomnici Zoltán és Bajkai István, valamint a legendás kapust az utolsó éveiben ápoló Pénzes István professzor helyezte el a megemlékezés koszorúit. Részt vett az eseményen Grosics Gyula lánya, Edina, az Aranycsapat utolsóként elhunyt tagjának fia, ifjabb Buzánszky Jenő, Jónyer István világbajnok asztaliteniszező, valamint az Újbudai Grosics Gyula Sportiskola nyolcadik osztályos diákjai.

**Forrás: MTI
Fotó: Thaler Tamás**

Berhidai Piusz az új ferences tartományfőnök

A Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány tisztújítással egybekötött káptalant tartott február 3. és 7. között Mátraverebély-Szentkúton. Az első napokat lelki felkészülésre és visszatekintésre szánták, majd február 6-án délelőtt a jelen lévő örökfogadalmas testvérek Berhidai Piuszt választották meg a rend provinciálisának, a következő hat évre.

Berhidai Piusz OFM 1976-ban született, elsőfogadalmat 1995-ben tett, örökfogadalmat 2000-ben. Szolgálatát első éveit Esztergomban töltötte, prefektusként, tanárként, majd 2008-ban az akkori tartományfőnök Pasarétre helyezte, ahol házfőnökként és magiszterként a hivatásgondozásban és a lelkipásztori szolgálatban vett részt. 2009 óta tagja a definitó-

riumnak, 2014 óta pedig Szécsényben házfőnök, noviciusmagiszter.

Tartományfőnöki hat évét lezárva Dobszay Benedek OFM most provinciális helyettesként, azaz vikáriusként folytatja szolgálatát.

„Kívánunk Piusz testvérnek erővel és áldással teli szolgálatot és a Jóisten vezetését minden döntésében, a ked-

ves testvéreket pedig kérjük, hogy imával kísérjék szolgálatát!” – írja a Ferences Sajtóközpont.

Forrás és fotó: Ferences Sajtóközpont

Templom épül Pusztaszeren

A Szeged-Csanádi Egyházmegye vendégházat és zeneiskolát építtet Szegeden, több településen pedig templomok, plébániák és temetők újulnak meg.

Apátfalván, Klárafalván, Mindszenten, Ópusztaszeren, Pitvaroson, Pusztamérgesen, Sándorfalván és Zsombón is megújulhat idén a templom, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal pályázati forrásának köszönhetően. A *Délmagyar.hu* portálnak Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök számolt be arról, hogy Csongrád megye több kiemelt műemlék temploma, köztük a kiszombori és az öföldéai is megújulhat állami támogatásból. Az előbbire 28,7, míg az utóbbira 83,5 millió forintot költenek idén.

Végéhez közeledik az új pusztaszeri templom építése is. A pusztaszeriek régóta szerettek volna már katolikus templomot a településen, zárandoklatot is tartottak ennek érdekében. A községben 2018 augusztusában kezdődtek el a munkálatok.

A Szentháromság-templom a Dózsa György utca végén épül, több mint 120 millió forintból. 64 férőhelyes lesz, és egy húszfős hittantermet is kialakítanak. A templomba infrafűtést szerelnek, az ehhez és a térvilágításhoz szükséges energiát pedig napelemekkel biztosítják. Az ajtók, a padok és az oltár is falubeli szakemberek keze munkáját dicséri majd. A harang is helyi, 1968-ban a pusztaszeriek adakozásából öntötték újra; korábban a faluban állt, a jövőben pedig az új épület ékessége lesz. Számos községben, városban szebben szól majd a templom orgonája, ugyanis az egész egyházmegyében 15,1 millió forint jut hangszerek felújítására, szintén pályázati forrásból.

A Magyar falu program segítségével több plébánia is új arculatot kap: Fábiánsebestyén, Óföldéak, Ötömös és Pusztamérges is fejleszthet. Az egyházmegye összesen 127,6 millió forintot fordíthat plébániák felújítására a kormányzati programban.

Szintén ezen a kiíráson nyertek el 47 millió forintot a római katolikus

temetők renoválására. Apátfalván, Ásotthalmon, Csanyteleken, Csengelén, Földeákon és Röszkén is megújul a temető idén. Jellemzően utak, kerítések, ravatalozók állapotának javítására fordítják majd a támogatási összeget, de urnafalépítés is szerepel a tervek között.

Kiss-Rigó László elmondta, hogy Szegeden is jelentős fejlesztés indul, ennek keretében befejezik a Szent Gellért Fórum építkezésének első ütemét. Vendégházat, illetve szállodát építenek 3,5 milliárd forintból a fórum területén, így a különböző programokra érkezőknek szállást tudnak adni, emellett pedig munkahelyeket teremtenek a szegedieknek.

Második üteméhez érkezik a dóm fejlesztése. A homlokzat megújítására és a kertépítésre 2,5 milliárd forintot költenek.

Szintén jelentős szegedi beruházás lesz az Egyház tulajdonában lévő Tóth Péter-ház átépítése; mintegy hárommilliárd forintból alakítják át az épületet, melyet a jelenleg az

Hit és hivatás

A Credo Ház vendége volt Marton Zsolt váci megyéspüspök

A váci Credo Ház Hit és hivatás című műsorozatának vendége volt Marton Zsolt megyéspüspök. Jákfalvy Kata az életéről, hitéről, elhivatottságáról kérdezte a főpásztort.

Az életútjára vonatkozó kérdésre válaszolva Marton Zsolt elmondta, hogyan jutott el a papi szemináriumig, miként érlelődött benne a papi hivatás. Beszélt a pedagógiai elveiről, Don Bosco követőjeként kedvenc olvasmányairól, melyek között a monasztikus irodalom, Szent Ágoston és Chiara Lubich írásai különleges helyet foglalnak el.

A jelenlévők megismerhették Marton Zsolt püspöki ki nevezésének körülményeit, az örömteli hír titokban tartásá-

nak különlegességét, és hallhattak a jelen, illetve a jövő feladatairól. Az ima, a szentségimádás és a testmozgás a főpásztor mindennapjainak része, amelyekből lelkileg és testileg táplálkozik – derült ki a beszélgetésből.

Az est folyamán a Credo Ház vendégei olyan embert is-

merhettek meg, aki közvetlenségéről, őszinteségéről és hivatásbeli hűségéről tett tanúbizonyságot. Akinek püspökként is az a célja, hogy ember legyen, és aki főpásztori jelmondatában is Isten hűségét hirdeti.

**Forrás: Váci Egyházmegye
Fotó: Fekete István**

Az Eucharisztia Jézus érző, dobogó szíve

Mohos Gáborral ünnepeltek Homrodon

Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) évébe léptünk. Az eszterdőlő első eucharisztikus ünnepét január 31-én tartotta a homrogi Krisztus Teste és Vére Plébánia. Ebből az alkalomból Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök, a NEK-et előkészítő titkárság vezetője tartott katekézist, majd mutatott be szentmisét.

A püspök a világrendezvény igazi célját és értelmét fejtette ki az egybegyűlt híveknek. Szent János nyomán idézte Jézus szavait: „Én

vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, többé nem éhez, s aki bennem hisz, nem szomjazik soha.” Az Oltáriszentségben Jézus személyesen van jelen, igazi mennyei kenyér; ha magunkhoz vesszük szentáldozáskor, táplálja bennünk Isten szeretetét. Hogy igazi béke legyen a szívünkben, és legyen célunk, ami nem más, mint az örök élet, amit csak Isten adhat meg nekünk.

Az ostya az ember Jézus szívének egy darabja, egy érző, dobogó szíve; arra vágyik, hogy szeressük és értsük. Erről szól az eucharisztikus kongresszus – folytatta Mohos Gábor. Hívjuk fel a világ figyelmét arra, mekkora kincs számunkra, hogy itt van közöttünk Jézus Krisztus, aki mindannyiunkért meghalt, és az örökévalóságot hozta közénk. Éppen ezért a kongresszus középpontjában magának Jézus Krisztusnak kell állnia.

A katekézist szentmise követi, majd szentségimádás, melyet Nagy Krisztián hernádnémeti plébániai kormányzó vezetett.

Forrás és fotó: Egri Főegyházmegye

egyetem fenntartásában működő Király-König Péter Zeneiskola kap meg. Az Indóház téri roma szakkollégiumban is építkezés indul, valamint belülről felújítják a Szent Imre Szakkollégiumot. A Hóbiárt utcai óvodában korszerűsítési munkát végeznek, konyhát alakítanak ki.

További intézményfejlesztés várható a hódmezővásárhelyi Kertvárosi Katolikus Óvodában, ahol az épületbelső újul meg, míg Makón a Zrínyi utcai óvoda teljes felújítását fejezik be, 54 millióból. Kisteleken tan-konyhát építenek, 400 millióból, és

ugyanakkora forrásból Szentesen bölcsődét hoznak létre. Az utóbbi településen az óvodát is felújítják. Új tornacsarnok épül a tiszaszigeti Szent Antal Katolikus Általános Iskolában, 493,5 millióból.

Az idei évre tervezett beruházások összértéke a Szeged-Csanádi Egyházmegyében 13,2 milliárd forint. Ebből a Csongrád megyében megvalósuló beruházások összértéke 12,3 milliárd forint.

**Forrás és fotó: Délmagyar.hu/
Szeged-Csanádi Egyházmegye**

Görögkatolikus és evangélikus püspökök találkozója

Negyedik alkalommal találkoztak a Magyarországi Evangélikus Egyház Püspöki Tanácsának és a Magyarországi Görögkatolikus Hierarchák Tanácsának aktív tagjai, ezúttal a miskolci egyházmegyei püspöki hivatalban, február 4-én.

A megbeszélés két fő témát érintett: a felkészülést a népszámlálásra, valamint a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust és az úrvacsora évét. Az utóbbi kérdéskörrel kapcsolatban mindkét egyház a gyermekek Eucharisztia, illetve úrvacsorán való részvételének teológiai és gyakorlati vonatkozásait vizsgálja.

A tanácskozás előtt a Búza téri székesegyházban a püspökök részt vettek azon az ökumenikus istentiszteleten, amit a város egyházi iskolái-

Úgy élj, hogy méltóképpen szolgálhass

Állandódiakónus-jelöltek akolitussá avatása Budapesten

Cserháti Ferenc esztergom-budapesti segédpüspök február 19-én, az évközi 5. vasárnapon a budapesti Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomban akolitussá avatta az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye négy állandódiakónus-jelöltjét. A jelöltek tavaly novemberben avatták lektorá Pünkösdfüzdőn.

Erdő Péter bíboros, prímás megbízásából Cserháti Ferenc püspök a vasárnap este fél 7-kor kezdődött ünnepi szentmisében akolitussá avatta Matlári Gergelyt, Nyulassy Zoltánt, Spala Tamást és Zarka Dénest, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye másodéves állandódiakónus-jelöltjeit. Az akolitus a liturgiában a diakónus segítőtje, az oltár körül teljesít szolgálatot. Feladata a szentmiséken az áldoztatás, valamint a szent edények megtisztítása, az Oltáriszentség elvitele a betegekhez és az idősekhez az otthonukba és a kórházakba.

Az evangélium felolvasása után Füzes Ádám, az esztergom-budapesti főegyházmegyei állandó diakónusok referense bemutatta a jelöltek. Majd Cserháti Ferenc homíliát mondott, melyben arról beszélt, hogy Jézus a tanítványait egyszer „a világ világosságának”, máskor „hegyre épült városnak” vagy éppen a kenyérlisztbe rejtett „kovásznak” nevezi. Úgy küldi őket az emberek közé, mint bárányokat a farkasok közé. Legyetek szelídek, mint a galambok – mondja nekik. Önmagában egyik kép sem meríti ki a tanítvány teljes meghatározását, de mindegyik előtérbe helyezi valamelyik lényeges jellemvonását.

„Ti vagytok a föld sója. Ha a só ízét veszti, ugyan mivel sózzák meg? Nem való egyébre, mint hogy kidobják, s az emberek eltapossák” (Mt 5,13) – figyelmeztet Jézus az evangéliumban. Emlékezteti a keresztyényeket: még velük is könnyen megeshet, hogy elveszítik keresztyén önazonosságukat, és az izetlen sóhoz hasonlóan hasznavehetetlenné – haszontalan szolgává – válnak. A Jelenések könyve is hasonló vádat fogalmaz meg a lagymatag keresztyényekkel szemben: „Ismerem tetteidet, hogy se hideg, se meleg nem vagy. Bárcsak hideg volnál, vagy meleg! De mivel langyos vagy, se

ban tanuló diákok számára szerveztek.

A megbeszélés után az egyházi elöljárók a püspökség kápolnájában együtt imádkoztak, majd közösen elénekelték Gryllus Dániel és Lackfi János szerzeményét, a Himnusz az égi-földi kenyérről című éneket, amely az Evangélikus Egyház által meghirdetett úrvacsora éve himnusza.

Forrás és fotó: Miskolci Egyházmegye

A Comece közleménye

A brexit egyszerre kihívás és alkalom a fejlődésre

Az Európai Unió Püspöki Konferenciáinak Bizottsága (Comece) február 1-jén közleményt adott ki az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból való kilépésével kapcsolatban.

tok győzelmeiként értékelhető. A megállapodás nélküli kilépés negatív hatással lett volna az Egyesült Királyságra és az Európai Unióra egyaránt, de egészét tekintve káros lett volna a legsérülékenyebb társadalmi rétegek számára is.

A brexit kérdése több mint négy éven át volt a jövő iránti aggodalom forrása, bizonytalansági tényező sok ember, család, közösség számára a La Manche csatorna mindkét oldalán. Mostantól az Egyesült Királyság már nem része az Európai Uniónak. Ez elsomorít bennünket, de itt, Európában a Katolikus Egyház mint a demokrácia és a véleménynyilvánítás szabadságának védelmezője tiszteletben tartja a brit állampolgároknak a 2016-os népszavazáson kifejezésre jutott akarátát – írja a Comece elnöksége.

Ahogy az Egyesült Királyság püspökei, úgy mi is üdvözljük a brexitmegállapodást, mely a szigetország és az Európai Unió között létrejött. Ez a józan ész és a jószomszédi kapcsolata-

egy hosszú és kihívást jelentő folyamat lehet, de egyúttal alkalom arra, hogy elindítson egy új dinamikát az európai népek között, és ösztönözze a közösségi szellem újjáépítését Európában – olvasható a Comece közleményében.

A brexit ellenére Anglia és Wales Katolikus Püspöki Konferenciája az európai egyház része marad. A püspök képviselők továbbra is közreműködnek a Comece munkájában: politikai szinten megfigyelő tagokként, technikai szinten pedig a testület bizottságainak, illetve munkacsoportjainak keretében – zárja a brexit-ről szóló elnökségi nyilatkozatát az Európai Unió Püspöki Konferenciáinak Bizottsága.

Forrás és fotó: Vatikáni Rádió

Teljes Szívvel

Ifjúsági vezetőképző Csíksomlyón

A Gyulafehérvári Főegyházmegye ifjúsági főlelkészisége felkészítő foglalkozást szervezett az idei Teljes Szívvel és Teljes Szívvel Forte vezetőképzők önkénteseinek Csíksomlyón, január 24-25-én.

Az ifjúsági pasztorációt koordináló Főegyházmegyei Ifjúsági Főlelkészség (FIF) idén is elindítja képzéseit olyan fiatalok számára, akik egyházkö-

„Hisszük, hogy megmaradásunk záloga a közösségek közötti hálózat kiépítése is, így ebben az évben igyekszünk a képzés után is minél szoro-

ségükben ifi- vagy zenecsoportok vezetésével szeretnének foglalkozni. Az elmúlt négy év képzésein részt vevők ma már plébániájuk fejlődését szolgálják.

A FIF célja, hogy Erdélyben erős ifjúsági közösségek működjének, melyek élén képzett és tudatos fiatalok állnak.

sabb kapcsolatban maradni a fiatalokkal” – olvasható a FIF honlapján.

A Teljes Szívvel és a Teljes Szívvel Forte képzésekhez elengedhetetlenül fontos egy olyan képzőbázis kiépítése, amely minőségi oktatást nyújt. A csíksomlyói program is ezt szolgálta: az önkéntes

ban megerősödött az elhatározásuk, hogy a fiatalokat szeretnének szolgálni.

A csíksomlyói program szentmisével ért véget, amelyen az önkéntes fiatalok a képzések sikeréért imádkoztak.

Forrás és fotó: Romkat.ro

Az apró örömeiket keresni kell

A lélek a fájdalomban erősödik, de az örömből táplálkozik. Mégis, gyakran könnyebben megy a keserűség, sőt, még egy kicsit izlik is! Jaj, ez a világ! Jaj, ez az időjárás! Jaj, az emberek! És noha keresztényként hisszük, valljuk a megváltás nagy örömét, mégis mintha húsvét nélküli nagyböjtben élnénk... Nem segít persze az örömhajhászásra vagy a fájdalom mindenáron való kerülésére ösztönző korszellem sem, és a wellness-társadalom muszájöröme is inkább kiégést és csömört okoz végső soron.

Úgy látszik, elfelejtettük vagy nem vesszük komolyan, hogy az igazi öröm komoly dolog és tanulható is. Leghatékonyabb eszközünk az érzelmi rugalmasság gyakorlása lehet; ez elvezet bennünket arra az egyszerű tapasztalatra, hogy vannak krízisek, nehézségek, konfliktusok, fájdalmak, de visszatárlhatunk a belső békéhez. Erre tanít minket minden jó mese is. Ezek a történetek nem arról szólnak, hogy minden rendben van, hanem hogy minden rendbe hozható. Persze el kell indulni, tűzön-vízen, veszedelmeken át, és legfőképpen magunkat kell legyőznünk, még ha hétfejű sárkány képeben jelentkezik is a veszélyek. Nyitott szemmel és szívvel kell figyelni, hol találhatunk segítőkire, társakra. A fájdalom kontrasztja is fontos szerepet játszik mindebben. Nagy lélektani törvény az is, hogy minden élvezet a lemondásból táplálkozik. Az ember ugyanis vágyakozó lény. A vágyakozás teremti meg bennünk azt az űrt, szomjúságot, amit azután betölthet az öröm megannyi formája.

Igy találhatott rá például Olofsson Placid atya a Gulag embertelen körülményei között a túlélés egyik lényeges törvényére, mely szerint az apró örömeiket keresni kell. Annyira fontosnak látta ezt, hogy örömlimpiát rendezett a rabtársaival a munkatáborban. Egész nap figyelték, mi-

ott is, ahol mások kö-zömbösek, mert örömes lesz az életük." Izgalmas, eleven öröm a megismerés öröme is. Amikor megértjük, megtapasztaljuk, hogyan működik a világ, az ember, milyen különös törvények igazgatják a természetet, miként lehet megszólaltatni egy hangszert vagy eljágni egy táncot.

A szépen, jól elvégzett munka öröme mély, csendes öröm. Sokkal gyakoribb és igazabb a zajos és felszínes sikerreknél. Ismerjük az előtünk álló kihívások feszültségével teli örömét is. Az ember – a keletiek

lyen örömet lehet találni az ot-tani siralmas körülmények között. Aztán este mindig beszámoltak egymásnak, és az volt a győztes – az lett a Jani –, aki több aznapi örömet tudott felsorolni. Aztán jött a következő forduló, és újra keresték az örömeiket. Egyszer az egyik versenyző arról számolt be, hogy nem tudott szenvedni, mivel tizenhét öröme volt, és ezeket egész nap mondogatnia kellett magában, nehogy estére elfelejtse.

Vannak napok, amikor mi is úgy érezzük, csak a túlélésre számíthatunk. Ilyenkor ves-sük be Placid atya túlélőszabályát, keressük hétköznapi-ink apró örömeit. Mik lehet-nek ezek? Például a találkozás-öröme, az együvé tartozás különös ajándéka. Egy tekintet, egy mosoly, egy kézfogás vagy ölelés és azok, akikkel a szívünkben találkozunk. Van-nak váratlan örömeink is, mely-ekben Isten szinte huncut mosollyal kacint felénk: itt vagyok ám! Egy szép napfel-kelte, a harsány madárdal, egy különös kis virág vagy egy finom ebéd, egy levél, egy kedves üzenet vagy meglepés. És nemkülönben az, ha magányosságunk fájdalmá-ban „csöndesen és váratlanul átölel az Isten” (Ady Endre). Különös tapasztalatunk lehet a közösen viselt fájdalom könnyes öröme is. És a csodál-kozás is igazi öröm! Aki nem tud csodálkozni, örülni sem tud. Gyökösy Endre szerint „Boldogok, akik csodálkoznak

bölcsessége szerint – az aka-dály gyermeke. A nehézség lépcső, amelyre ez van írva: Gyere, fent találkozunk!

Az apró örömeik művésze-téhez talán a gyermekek érte-nek a legjobban. Ha bizton-ságban, szeretetben élnek, mindennek tudnak örülni: ál-landóan csodálkoznak, szen-vedéllyel merülnek bele mun-kájukba: a játékba. Szüntele-nül keresik-kutatják a termé-szetet, mindennél jobban érte-kelik a kapcsolatot, és akár-hányszor elesnek, bátran sza-ladnak tovább. Ilyeneké a mennyek országa. Mi pedig az istengyermekség lelkét kaptuk.

„Örömeire kell berendez-ke-dni. Nem szabad félni a teljes örömtől.” (Pilinszky) Ez lehet számunkra a farsangi idő üzenete is. Jó volna a nagy zajban, a vidám mulat-ságban, a jóízű lakomában, a sok álarc mögött is megtalál-ni az apró örömeiket, és hálás szívvel megörvendezni, sze-retteinkkel megosztani őket, hogy az ebből fakadó belső derűt a böjti időben is meg-örizzük, és erős vágyakozás-sal, komoly igyekezettel el-jussunk a feltámadás örömé-be.

„Isten ott szólít meg min-ke-t a legerősebben, ahol ben-sőleg az öröm rezdülését érezzük.” (Tilmann Beller) Raj-ta hát! „Akinek füle van, hall-ja meg!” (Mt 13,9)

Uzsalyné Pécsi Rita
Fotó: Merényi Zita

Balázs-napi zarándoklat a szentantalfai templomromhoz

Évről évre hagyományos Balázs-napi szentmisét és Balázs-áldást tartanak február első szombatján a Balázs-hegy Árpád-kori templomromjánál, Balatoncsicsó közelében. Idén február 1-jén is sokan zarándokoltak a szentantalfai templomromhoz, ahol szabadtéri szentmisét mutatott be Tál Zoltán keszthelyi és Baladincz József köveskáli plébános.

életünk útjain. A szentmise végén megáldották a gyertyákat, és a hívek Balázs-áldást kaptak. Az ünnepi esemény végén a Balázs-hegyi hagyományt elindító Léber Mihály nyugalmazott plébánosért imádkoztak.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

Örökkön örökké

Idén is részt vett a nyíregyházi esküvői kiállításon a görögkatolikus egyházmegye

Ötödik alkalommal nyitotta meg kapuit Nyíregyházán az Álompár esküvői tárlat, melyen a csaknem hatvan kiállító között, immár visszatérőként, jelen volt a Nyíregyházi Egyházmegye is.

A Continental Arénában február 1-jén és 2-án tartott rendezvényen közel hatvan kiállító várta az érdeklődőket zenei, fotós, videós, sminkes, fodrászati, kulináris és ékszerkínálattal. A görögkatolikus lelkipásztorok és az egyházmegye civil munkatársai az esküvő és a házasság lelki oldalával kapcsolatban nyújtottak segítséget a rendezvényre betérő párok-

mi esküvőm, hiszen három fél van jelen egy házasságban: a férj, a feleség és az Isten. Ez a záloga annak, hogy igazi családdá váljanak” – fogalmazott az egyik leendő férj.

„A fiatalok közül sokan furcsán nézték a standunkat, tekintetükben a csodálkozást véltem fölfedezni: mit kereshet itt az Egyház? Nem mertek közeledni, de amikor megszólítottuk őket, jó néven vették a figyelmet, amivel feléjük fordultunk. A beszélgetések és a kérdéseikre adott válaszok mellett kaptak tőlünk szentírási idézetet és szórólapot is, a templomi szertartás gyakorlati tudnivalóiról. Szívesen töltötték ki egyéni kérdőívünket, amiből meg-

nak, és az egyházi szertartás gyakorlati tudnivalóiról adtak tájékoztatást.

„Van létjogosultsága a standunknak ezen a fórumon, ahol a párok az életre szóló egybeke-lésüket tervezgetik. Megszólíthatják az Egy-ház képviselőit, kérdőíveket tölthetnek ki, és úgy szervezhetik az esküvőjüket, hogy a je-gyesoktatást is betervezik az előkészületekbe. A rendezvényen találkozhatnak papokkal, akik támpontot adnak az eljövendő közös éle-tükhöz, ahhoz, hogy miben teljesedik ki a ke-resztény házasság és hogyan jön el az életükbe Krisztus. Az itt elhangzó kérdések és válaszok befolyásolhatják a házasságra való előkészü-le-tüket” – mondta Ignác Gyula görögkatolikus áldozópap.

Bármilyen felekezeti párok fordultak hoz-zájuk kérdésekkel, a lelkipásztorok és a segítő munkatársak nyitottan fogadták őket. „Hiá-nyoznának, ha nem lennének itt” – mondta a papokról szólva az egyik vendég. „Minden fölvetődő kérdésemre választ kaptam, bár ró-mai katolikus vagyok. A magam részéről el sem tudnám képzelni, hogy ne legyen templo-

tudhatták, mennyire ismerik a párjukat. Idén újdonságként »örökkön örökké« feliratú mé-csessel is kedveskedtünk a házasulandóknak, és arra kértük őket, hogy imádkozzanak a gyertya fényénél egymásért és a közös jövőjü-kért” – mondta az egyházmegye képviselőle-tében Orosz Judit Sára, a Jótevő Alapítvány mun-katársa, aki mindkét napon jelen volt a ren-dezvényen.

A díszes menyasszonyi ruhák, a különböző esküvői dekorációk csillogó forgatagában kü-lönleges színfoltot jelentettek a reverendában vagy papi civilben megjelent egyházi szemé-lyek. Fontosnak tartják ezt a családpasszoráci-ós missziós tevékenységet, és a jelenlétükkel azt erősítették meg az esküvő előtt állókban, hogy a házasság szentség, mely az esküvővel kezdődik. Felhívták a figyelmet arra is, hogy az ünnepi külsőségek nem homályosíthatják el a lényegét, vagyis azt, hogy a házasság való-jában az Isten színe előtt köttetik.

Forrás és fotó: P. Tóth Nóra/Nyíregyházi Egyházmegye

Jelentkezz külföldre önkéntesnek!

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat vállalkozó kedvű fiatalok jelentkezését várja 2020. szeptember 1. és 2021. augusztus 31. között szívesen teljesítenének szolgálatot mozgásukban akadályozottak vagy szellemi sérültek gondozását vállaló intézményekben.

A fogadó intézmények Németországban Drezda környékén és Baden-Württemberg tartományban, Franciaországban pedig elsősorban Elzászban találhatók, de távolabbi vidékekre is. A német intézményeket többnyire a Katolikus, illetve a Református Egyház tartja fenn. Franciaországban elsősorban a Bárka közösség otthonaiban önkénteskedhetnek a magyar fiatalok.

Az önkéntesek szolgálatakat a német és a francia állami

önkéntességi törvény keretei között végzik. E szerint a fogadó intézmények teljes ellátást nyújtanak (zsebpénz, étkezés, szállás, egészségbiztosítás stb.). Az önkéntes szolgálat felkészítőtréninggel kezdődik, már augusztusban, ez intenzív nyelvtanítást is tartalmaz.

Nyelvtudás nélkül is lehet jelentkezni, de akinek lega-

lább alapfokú nyelvtudásuk van, előnyt élveznek a kiválasztások.

Jelentkezési határidő: 2020. február 20.

A pályázati feltételek a www.maltai.hu oldalon olvashatók.

Forrás és fotó: Magyar Máltai Szeretetszolgálat

A kiengesztelődés jelévé kell válnunk

Beszélgetés Arnold Chrapkowski pálos generálissal

(Folytatás az 1. oldalról.)

Isten szeretetéből töltekezünk, amit így magunkkal tudunk vinni a szolgálatba. Történelmünk jól kirajzolja lelkiségünk egy meghatározó sajátosságát, a kereszt titkát. Az első templomunk a Szent Kereszt titlust viselte. A történelem során számtalanszor elestünk, és mindig felálltunk: a török időkben, a XVIII. századi feloszlatás után és a kommunizmus egyházüldözése után is. Boldog Özséb keresztül vissza tudunk térni a kereszt titkának megéléséhez. A Mária-tisztelet is lelkiségünk meghatározó része. Mária nélkül nem beszélhetünk a pálos lelkiségről. Az első pálos templomban, Klastrompusztán, a fő helyen a szent kereszt állt, mellette pedig a Szűzanya oltára, a Magna Patrona Hungariae. Amikor 1382-ben Márianosztráról elmentek a szerzetesek Lengyelországba, „őt” vitték magukkal. Mária társul szegődik mellénk az utunkon, és mi is a társai vagyunk tiszteletének terjesztőiként.

Mit jelent Boldog Özséb tisztelete a mai közösség számára?

– Mindkét alapítónkat januárban ünnepeljük. Sok bennük a közös vonás. Megtervezett, rendezett életük volt, de Isten újratervezte, ők pedig engedték. Követték Isten hívó szavát. A pálos hagyomány szerint Özséb előkelő magyar nemzetségből származott. Igen képzett pap, esztergomi kanonok volt, egyházi jogi könyveket is írt. Ebből az életből lépett ki Isten hívására, és vonult remetességbe a pilisi dombok közé. Fontos a hívó ember számára, hogy merje elfogadni az újratervezést, és elindulni azon az úton, amit Isten mutat neki. Legyünk nyitottak rá, ha Isten másképpen akar valamit, és merjünk rálépni az új útra.

Példaértékű a történelemben a magyarországi és a lengyelországi pálos közösségek kapcsolata. Melyek ennek az összetartozásnak a legkiemelkedőbb pontjai?

– Az évszázadok során a lengyel és magyar kapcsolatok meghatározók voltak. A márianosztrai pálos kolostor 1352-es megalapítása után harminc évvel 16 pálos szerzetes indult a Magyarországgal perszonálunióra lépett Lengyelországba, hogy kolostort alapítson. 1382-ben a Czeszochowa melletti dombon jött létre az első lengyel pálos kolostor, amely a Jasna Góra, vagyis a Fényes Hegy nevet kapta. Miután II. József fölsozlatta a magyar közösséget, a XX. század 30-as éveiben lengyel szerzetesek indították újra a magyar pálos életet, és a rendszerváltás után is megérkezett Magyarországra a lengyel segítség. Ma is nagyon szoros a kapcsolat a két nemzet között. Június végén van a magyarok zarándoklata, de ezen kívül is rendszeresen érkeznek hozzánk, Lengyelországba. 2011-ben a cseszochowai pálosok Magyarországnak ajándékozták kegyképük másolatát, mely a Szent István-bazilikában kapott helyet. Állami szinten is kölcsönös segítségnyújtás, előmozdítandó a térség és Európa ügyei.

A lengyel és a magyar pálos közösség identitásának a történelem során meghatározó eleme volt a nemzethez tartozás. Jasna Góra a svéd–lengyel háború okán a nemzeti és a vallásszabadság jelképévé vált. Magyar vonatkozásban pedig Páz-

mány Péter szavai mutatják a rend és az ország összekapcsolódását: „Ha valaki Magyarország sorsos állapotját látni kívánja, tekintse Első Remete Szent Pál szerzetét.” Mit jelent a nemzethez tartozás megélése ma a kelet-közép-európai testvérek közösségében?

– A történelem valóban azt mutatja, hogy a pálosok szorosan összekapcsolódtak országuk életével. Lengyelország történetét nehéz elképzelni a pálosok nélkül, és ugyanez igaz Magyarországra és Horvátországra is. De a rendi közösségben nem a származás, a nemzeti hovatartozás határozza meg a kapcsolatokat. Jézus személye köt össze minket. Ma a rend teljesen nemzetközi, ez érvényes a formációs házunkra és a szemináriumunkra is. Lengyelországban a pálos rendi képzésben a lengyelek mellett részt vesznek magyarok, horvátok, afrikaiak, ausztrál és vietnámi szerzetesek is. Mindenki a maga mentalitása és kultúrája szerint él, és hozza be a közösségbe istenkapcsolatának egyediségét. Minket a karizmánk és a küldetésünk köt össze. Erre kell építenünk. Ha a neveltetésünkéből, a kultúránkból fakadóan különbségek mutatkoznak közöttünk, akkor sem ezeket hangsúlyozzuk, hanem az egységünket, ami Jézusban valósul meg.

Fehéroroszországgal, Romániával, Ukrajnával, Szlovákiával történelmileg erősen terhelt volt a viszony.

– A múlt századig főként Európában voltunk jelen, de a XXI. században kiléptünk más kontinensekre is. Az Ön által említett országok nehéz történelmi időket éltek meg, főként a kommunizmus alatt. Nem volt szabad vallásgyakorlat, sőt, a politika szándékosan szította a vallások közötti ellentéteket. Látjuk, hogy a korábbi feszültségek a kommunizmus bukása után sem múltak el teljesen. Ezt tapasztaljuk a volt Jugoszlávia országaiban. A 90-es években Horvátországban menekülniük kellett a pálos atyáknak, a kolostorokat tönkretették. Ugyanezt látjuk Ukrajnában, Mariupolban,

ahol a fronttól húsz kilométerre folyamatos a feszültség. Kamerunban állandóak a villongások az angol és a francia zóna között. Magunkban hordozzuk országaink történelmének meghatározottságait. Fontos, hogy idővel ezek a tapasztalatok tanulsággal szolgáljanak, hogy az ember ne hagyja, hogy olyan erők manipulálják, amelyek önös gazdasági és politikai érdekek szerint mozgatják a társadalmat. Pálosként nekünk, akik Európa országaiból származunk, fontos, hogy ne ragadjunk le ezeknek a konfliktusoknak a szintjén. Jellé kell válnunk, megmutatva, hogyan lehet kiengesztelődni egymással.

Trauttwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Puskás Antal OSPPE, a budapesti pálos kolostor házfőnöke a nemzetközi jelenről

A magyar pálos közösség szoros és eleven összeköttetésben áll a lengyel központtal. A hivatalos kapcsolatok mellett baráti szálak kötik össze a szerzeteseket. Látogatják egymást, a zarándoklatok alkalmával is eljutnak egymáshoz. Minden tartomány, így a magyar is a generális alá tartozik. Egy-egy országon belül a rendnek általában saját előljárója van, és kolostorai, melyek élén házfőnökök állnak. A pálos szerzetességre készülők Lengyelországban végzik a noviciátust. Előtte, a jelölt-idő alatt meg kell tanulniuk lengyelül. Így közösségben tudnak fölkezülni a rendi életre. Jelenleg egy novícius és egy jelölt van a magyar tartományban.

„A magyar közösség számára új helyzetet jelent a nemzetköziség” – magyarázza a budapesti házfőnök. Újdonság, hogy a rendnek Kameruntól Vietnámgig, más földrészekben is vannak tagjai. „Valami változik, formálódóban van. Egyelőre várakozással nézünk elébe, és reméljük, hogy ez az új helyzet gazdagítani fogja a rendünket. Azt mondhatnánk, olyan ez, mint amikor a XIII–XIV. században Magyarországról kiindulva terjedni kezdett Európában a közösség, először Horvátország, majd Lengyelország felé. Ha csak a számokat nézzük, el kell ismernünk, hogy nehéz helyzetben vagyunk. De nem szoktam keseregni, biztosan megvan az értelme ennek is. Ráirányítja a figyelmet a közösségeink megerősítésére, megtisztulására. Hiszem, hogy ez valaminek a kezdete.”

Istent szeretve, senkit meg nem ítélve

Világi domonkos közösségek országos találkozója

Szent Domonkos Világi Rendjének magyarországi közösségei január 18-án, a budapesti Rózsafüzér Királynéja Plébánián találkoztak a magyar domonkos család egyik legnagyobb ünnepén, Árpád-házi Szent Margit menyei születésnapján.

Árpád-házi Szent Margit domonkos szerzetes, a vezeklő szeretet szentje 750 évvel ezelőtt, huszonnyolc évesen távozott az égi hazába. Életszentsége bátorsággal tölthet el minket, magyarságunk és hitünk megélésében egyaránt. A szenttéavatási akták tanúsága szerint egy akkori szolgáló így emlékezett Margitra: „Jó és szent volt, mindnyájunk példaképe. Alázatosabb volt, mint mi, szolgálóleányok.” A szent királyleány így fogalmazta meg életprogramját: „Istent szeretni, magamat megvetni, senkit meg nem utálni, senkit meg nem ítélni.”

A január 18-ai budapesti programadott helyet a Rózsafüzér Királynéja Plébánián, amely korábban a domonkosok vezetésével működött. A világiak közösségi találko-

zója a Rózsafüzér Királynéja-templomban közös zsolozsmával kezdődött. Ezután szentmisét mutatott be Jacek Górski OP.

A magyarországi Boldog Pálról nevezett budapesti világi domonkos közösség látta vendégül az ország minden részéből érkezett testvéreket a plébánián. Farkas Éva Imelda OP nővér előadást tartott arról, miként jelent és jelenik meg ma is Szent Margit lelkisége a domonkos nővérek mindennapjaiban.

A Szent Domonkos Világi Közösségei elnökének beszámolója után Kőrösiné Merkl Hilda világi elnök a domonkos család új, 2019 adventjében megjelent, Fehéren-feketén című lapjáról beszélt.

*

A találkozón a magyarországi világi domonkos közös-

segeket érintő következő eseményekről esett szó:

Nemrég Budapesten, a Ferences Mária Misszionárius Nővérek Hermína úti templomában ünnepelték Leszkovszky György Pál OP születésének 85. és fogadalomtételének 65.

évfordulóját. Pál atya egykor itt tette le egyszerűfogadalmát. A közösség imával kért kegyelmet szerzetesi szolgálatahoz.

A múlt év végén döntés született az északnémet, a délnémet és az osztrák do-

monkos rendtartomány egyesüléséről. A magyarországi közösség képviselői is meghívtást kaptak a Lipcsében február 14. és 16. között tartandó ünnepi eseményre, ahol bemutatkoznak a világi közösségek vezetői. A kibővült tartomány előljárója Peter Kreutzwald OP.

2021-ben ünnepeli alapításának 800. évfordulóját a magyarországi Domonkos-rend. A jubileum alkalmából számos programot szerveznek, melyek előkészítéséhez a domonkos család bizottságot hozott létre. (Tagjai: Bejczy Tibor OP, Jacek Górski OP és Jean-Yves Brachet OP atya, Tóth Krisztina Veronika OP nővér, Kőrösiné Merkl Hilda világi elnök és Zágorhidi Czigány Balázs történész.) A tervek között szerepel az Árpád-házi Szent Margit életéről szóló, Margit, a hazának szentelt áldozat című, 1995-ben bemutatott opera felújítása. A mű szövegkönyvét Nemeskürty István írta, a zenét Szokolay Sándor komponálta.

A világi rend – a négy évvel korábbi eseményhez hasonlóan – domonkos fesztivált rendez a makkosmáriai kegytemplomnál. A szervezők különös hangsúlyt helyeznek az ifjúság megszólítására.

Rendtörténeti konferenciát is terveznek, aminek záróeseménye egy rendtörténeti kiállítás megnyitója lesz, a Pesti Vigadóban.

A Szent Domonkos Világi Közösségeinek országos nyári lelkigyakorlatát július 9. és 12. között tartják Máriapócscon. A következő országos találkozót április 4-én rendezik Debrecenben.

*

A magyarországi világi domonkos közösségek budapesti találkozója a közösségvezetők beszámolójával és a Szent Margit-litánia elimádkozásával zárult.

Szöveg és kép:
Hunyadi László;
Kőrösiné Merkl Hilda/
Szent Domonkos
Világi Közösségei

Jobb fényt gyűjtani, mint szidni a sötétséget

Varga László püspök korunk szellemi harcáról (I. rész)

Michael August Blume apostoli nuncius február 1-jén, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepének előestéjén föl-hívta a figyelmet Varga László beszédére, amit a megyés-püspök a Keresztény Ertelmiségek Szövetsége (KÉS) ka-posvári szervezetének év eleji találkozóján mondott el. Varga László katolikus közéleti szemmel foglalta össze a világban zajló eseményeket – előadásának szövegét a Katolikus.ma portál lejegyzésében adjuk közre.

Háború van. A tőkés társaságok és a bankszektor hábo-rúja a világalom megszerzé-séért. Ez a kettő szorosan ösz-szefonódik, és emberek ví-rusként épülnek be a kormá-nyokba, a vezető pozíciókba. Nekik nem egyes országok kellene, hanem a világ fölötti irányítás, az energiahordozók és a vízkészlet fölötti ellenőr-zés megszerzése. Csak így tudják növelni a profitot és el-adni az áruikat. Terveikkel szemben a legnagyobb aka-dály az egyistenhívő vallások, a zsidó, a keresztény és az iszlám erkölcsi rendje, valamint a nemzeti gondolkodás érték-rendje. Szerintem ezzel is in-dokolható a fékevesztett ke-resztényüldözés, a zsidóság elleni támadások, az iszlám világ országai közötti kaosz fenntartása háborúk kirob-bantásával, valamint a nem-zetállamok elleni küzdelem az Európai Unióban.

Nemcsak háború van, ha-nem szellemi harc is. Mind-járt megmondom, miért. A háborút kirobantók legna-gyobb hadművelete jelenleg a népek, a kultúrák, a vallá-sok összekeverése láthatat-lan, de annál hatékonyabb irányítással. Mesterük, ha nem vallják is be, a gonosz, aki a Bibliában a diabolosz, a szétdobáló. Így az igazi ellen-

ség nem valamilyen nép, nem emberi lények, hanem szelle-mi lény, a gonosz, akiről Jé-zus Krisztus kijelenti, hogy ő a hazugság fejedelme, aki gyilkos, kezdetek óta. Ezért ez a háború egyúttal szellemi harc, ami csak a vallások ösz-szefogásával nyerhető meg.

A taktika mindenütt ugyan-az: viszonylagossá tenni a jót és a rosszat; szakrális, vallási szintre emelni ezt a háborút. Erre példa az öbölháború. Az első öbölháborúban Bush Szaddám Husszeint, Szaddám Husszein pedig Busht nevezte sátánnak. Ettől kezdve min-den erőszakos eszközt jogos-nak látott mindkét fél. A dia-bolosz, a szétdobáló bevált módszere kaoszt teremteni az erkölcsi értékrend ellenében. Ehhez ki kellett iktatni Istent a történelemből, az alkotmány-ból, az oktatásból és a kultúra-ból. Külső tekintély, Isten, val-lás, egyház ma már nem mondhatja meg az egyének, hogy mi a bűn és mi az erény. Mi a jó és mi a rossz. Ezt min-denkinék magának kell eldön-tenie, amint azt is, hogy mit hajlandó elfogadni az intéz-ményes vallások kínálatából. Ha nincs Isten, akkor az em-ber lép a helyébe. De az em-berközpontú világ Isten nél-kül embertelenné válik. Kivá-ló példa erre a francia forrada-

lom jelszavainak átalakulása: a szabadságból szabadosság, az egyenlőségből egyenlőtlen piaci verseny, a testvériségből pedig brutalitás lett.

A diabolosz, a szétdobáló kaoszt és zűrzavart teremtett az élet minden területén. Harc folyik az élet ellen a foganta-

ták, hanem a szexuális rab-szolgaság, a családok szétesé-se és a házasságtörés legalizá-lása lett. A legnagyobb győze-lem ezen a téren a homosze-xualitás egyenlővé tétele a he-terossexualitással, társadalmi és médiatámogatás közepet-te. Nyugaton ma azok veszí-

nyultságának intézményes manipulálása folyik. Az állam a szülők kizsorításával már óvodaskortól kezdve kezébe veszi a gyerekek szexuális praktikákra és magatartásmó-dokra nevelését. Nemi tiszta-ságról már nem lehet beszélni, és tilos szót emelni az ellen is,

minden következménye elle-nére. Általánosan elfogadott elv, hogy a kéjvágy, a mohó-ság és a felelőtlenség nagy hasznára van az üzletnek, a piacnak és a kereskedelem-nek. Általánosan elfogadott elv, hogy a problémákra az erőszak a megfelelő válasz. Akár otthon, akár az utcán, akár az anyaméhben.

Nagyon szeretném hang-súlyozni, hogy senkit nem íté-lek el azok közül, akik az em-lített területeken érintve van-nak. Nem egyes személyeket, nem a fiatalokat, hanem hely-zeteket, társadalmi tüneteket értékeltem, a teljesség igénye nélkül.

Mit tehetünk? Szellemi harc van, ahol jobb fényt gyűj-tani, mint szidni a sötétséget. Egy jobb társadalom létreho-zásához nem újabb tízparan-csolatra van szükség, hanem az erkölcsi elvek társadalmi elfogadottságára és betartatá-sára a politikai, a gazdasági és a kulturális élet minden terü-letén. El kell érni, hogy az igazságosság, az erény, az ön-fegyelem, a bölcsesség, a bá-torság, a hűség, a becsületes-ség, a felelősség egyetemesen, társadalmi szinten elfogadott-ságnak örvendjen. Ugyanak-or az igazságtalanság, a gyű-lölet, az erőszak, a butaság, a gyávaság, az árulás, a hazug-ság, a bujaság, a kapzsiság és a felelőtlenség egyetemesen, társadalmi szinten el legyen ítéelve.

(Folytatjuk.)

**Forrás: Katolikus.ma
Fotó: Kaposvári
Egyházmege**

tástól az élet befejezéséig, az abortuszon át az eutanáziáig és a nemi identitás megkérdő-jelezéséig. A múlt század leg-nagyobb forradalma, a szexu-ális forradalom is ezt a vilá-guralomra törekvő célt szolgál-ta. Következményei a pornog-ráfia, az erőszak, a kábítószer, az AIDS terjedése, az abortusz törvénybe iktatása. Eredmé-nye nem a nők felszabadítása, amiért az ideológusai indítot-

tik el az állásukat, sőt, kap-nak pénz- és börtönbüntetést, akik nem hajlandók azt mon-dani a melegházasságról, hogy egyenértékű egy férfi és egy nő házasságával. Azok, akik nem hajlandók a férfit nőnek, a nőt pedig férfinak tekinteni.

A diabolosz, a szétdobáló kaoszt és zűrzavart teremtett a fiatalok szexualitásban is. A gyermekek szexuális irá-

amikor némelyek nyilvános helyen, mások előtt élik ki szexuális vonzalmukat. Álta-lánosan elfogadott elv, hogy a szexualitás pusztán a szórako-zásért és a gyönyörért van, ta-gadva, hogy a szexualitás az életet szolgálja. Általánosan elfogadott elv, hogy a korlát-lan szexhez joguk van a fiata-loknak, és ehhez egyetlen megoldásként az óvszerek osztogatását kínálják, annak

Legyünk vendéglátók!

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) idejére vendégül láthatunk egy vagy több embert, akár külföldit, akár vidékről jövő magyar résztvevőt. Elsőként egy ha-sonló vendéglátás személyes tapasztalatának leírását oszt-juk meg, majd a NEK-re érke-zők vendégül látásával kap-csolatos gyakorlati informáci-ókat.

Vannak, akik idegenkednek attól, hogy akár csak néhány napra meg-osszák az otthonukat egy számukra ismeretlen vendéggel. Am amikor 2016-ban Krakóba készültünk, az Ifjúsági Világtalálkozóra, szerencsé-re volt, aki befogadjon minket. Soká-ig nem tudtuk, hová kerülünk majd: közösségi szállásra, egy iskola torna-termébe, egy plébánia hitantermei-be vagy családokhoz.

Hajnalban aztán, amikor megér-kezett a buszunk, a templom előtt ott várt minket a helyi plébánia lel-kes hívősege, mosolyogva, öröm-mel. Ők voltak a mi befogadóink. Hamar szét is osztottak bennünket, kettesével-hármasával. Én két másik lánnyal egy angolul remekül beszélő hölgyhöz és a családjához kerültem. Kevésbé tudtam angolul, mint a vendéglátóm, de kézzel-lábbal mu-togatva jól megértettük egymást. Így gyorsan kiderült, kit hívhatunk, ha bajba kerülünk, ha eltévedtünk, merre kell visszamenni a plébániá-hoz, hol alhatunk és reggel mikor kell felkelnünk...

Persze nem zavartuk a családot egész nap, hiszen tele voltunk pro-gramokkal. De jó volt arra gondolni, hogy este, egy átgyalogolt, fárasztó nap után van hova hazamennünk, van hol fürdenünk és aludnunk. A többi fiatallal sokat beszélgettünk arról, ki hova került, kivel mi tör-tént. Mi szinte kérkedtünk azzal, hogy milyen kedves „a családuink”, ahová kerültünk. Büszkén mesél-tük, hogy elérhetőséget is cserél-tünk, hátha jönnek majd Magyar-országra vagy esetleg mi megyünk újra Lengyelországba.

Évek teltek el, és azóta nekem is lehetőségem nyílt rá, hogy egy hétre vendégül lássak egy Erdélyből érke-zett lányt. Jó volt megtapasztalni, hogy a családom minden tagja meg akarta ismerni. Egy héten át öröm-mel foglakoztunk vele, és kerestük, mi hogyan lenne a legjobb neki.

Több helyről is hallottam turis-ták véleményét: a magyarok eleinte távolságtartók, de ha kicsit köze-lebb kerülnek a számukra ismeretlen emberhez, akkor a legjobb vendéglá-tók a világon.

*

„Íme, az ajtónál állok és zörgetek. Ha valaki meghallja szavamát, és aj-tót nyit, bemegyek hozzá, vele étke-zem, és ő énvelem.” (Jel 3,20) Isten mindig befogadott minket. A tékozló fiú történetét és annak atyaképe is a feltétel nélküli szeretetet és befoga-dást mutatja; az irtalmas Atyát, aki elküldte Fiát, hogy meggyőzzön minket végsőkéig kitarító szeretetéről. Kétezer évvel ezelőtt, amikor Jézus

mint tanító járta Izrael földjét, befo-gadásra talált az embereknel. Azért jött közeink, hogy meghívjon minket, legyünk testvérek, és elmondja, hogy az Atya nagy vendégszeretettel

vár minket. Megosztotta velünk azt, amije volt, és elfogadta az embertől azt, ami hiányzott neki. Vándorlásai során sok ajtó előtt kellett állnia és zörgetnie, hogy szállást találjon ma-gának és tanítványainak. Ám aki be-fogadta őket, mint például Zakeus, annak olyan élményben lehetett ré-sze, ami az egész életét megváltoz-tatta.

Akik Budapestre érkeznek szept-emberben, szállásra lesz szükségük, hiszen távol lesznek az otthonuktól. Tőlünk és a vendégszeretetünkől is függ, hogyan tekintenek majd vissza

a kongresszusra, Budapestre, Ma-gyarországra, és hogy valóban azt a testvériséget tapasztalják-e meg, amit Krisztus meghagyott nekünk: „Arról tudják majd meg rólátok,

hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.” (Jn 13,35)

Hogyan tudunk segíteni?

Nagyon sokféle lehetőség van a segítségnyújtásra: várjuk a budape-s-ti (vagy Budapesttől legfeljebb egy-órányi távolságra lévő) iskolák, plé-bániák jelentkezését, hogy a kong-resszusra érkező fiatalokat, a kiseb-b-nagyobb csoportokat befogadják, akár csak egy-két napra. Hiszen szeptember 18-ára, péntekre, a For-

rásponttra is rengeteg diákot, fiatal felnőttet várunk, olyanokat is, akik vidéki településekről érkeznek Bu-dapestre. Az ifjúsági programokon túl szeretnének részt venni a vasár-napi zárómisén is, de ez csak úgy valósulhat meg, ha a szombati na-pot is a fővárosban töltik.

Az iskolákon és a plébániákon kí-vül a szervezők szívesen veszik olyan családok jelentkezését, ahol egy vagy akár több személyt is befo-gadnának a kongresszus idejére. Nem számít, hogy lakásban vagy házban laknak, egy vagy több helyet tudnak-e biztosítani. Minden egyes felajánlásnak nagyon örülünk. Van olyan plébánia, ahonnan már több mint húsz család jelentkezett!

Családok jelentkezése esetén fontos jelezni, hogy hány embernek adnának szállást, milyen nyelven beszélnek, tudnak-e ágyat biztosí-tani az érkezőknek. A szervezők az információk alapján igyekeznek a lehető legjobban elhelyezni a ven-dégeket.

Nagy segítség, ha valaki ételt is tud adni a vendégeknek. A progra-mok már reggel elkezdődnek, és es-tig tartanak, ha tehát egy reggeli szendvicssel még támogatni tudják a vendégül látottakat, azért nagyon hálásak lennénk.

Jelentkezni a honlapunkon (www.iec2020.hu) lehet, egy rövid kérdőív kitöltésével, de papíralapú úrlapon is le lehet adni a felajánláso-kat a plébániák missziós küldöttei-nél.

(x)

HÍREK KÉPEKBEN

• Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) szervezésébe valamennyi magyar egyházmegye, így a katonai ordinariátus is bekapcsolódott – mondta Berta Tibor ezredes, a püspökség általános helynöke. Erről bővebben a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus honlapján (iec2020.hu) lehet tájékozódni. A kongresszus programjaira ugyanitt, illetve a Katolikus Tábori Püspökség weboldalán (www.ktp.hu) lehet jelentkezni.

• Az olasz Michele Gervasoni és a paraguayi Geovanny Fernando Salazar Herrera admisszió kérésében megerősítette a papi hivatásra irányuló szándékát az egri Szent II. János Pál Pápa Missziós Központban, február 4-én. Az ünnepi szentmisét Ternyák Csaba érsek mutatta be.

• A tihanyi Apátsági Rege Cukrászda február 22-én farsangifánk-evő versenyre várja a vállalkozó kedvűeket. Az online regisztráció már február 1-jén elkezdődött. A részvétel további feltételeiről a fánk-evő verseny iránt érdeklődők az apatsagicukraszda.hu oldalon tájékozódhatnak.

Új zeneigazgató a szegedi dómban

Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök Szamosi Szabolcs orgonaművészt, egyházzeneosztályvezetőt bízta meg a szegedi dóm zeneigazgatói teendőivel. A feladat a húsvéti ünnepi szentmise zenei vezetésével kezdődik.

Az egyházmegye és a Filharmónia Magyarország együttműködésével idén öt olyan hangversenyt hallhatnak az érdeklődők, ahol újabb és újabb arcát mutatja meg az orgona. A 2019-es orgonabérlet elmaradt koncertjét április 5-én rendezik meg, Szamosi Szabolcs orgonaművész és Várdai István csellóművész fellépésével. Pünkösdkor a Filharmónia Magyarország Con Spirito Egy-

házzenei Fesztiváljának Szeged is otthont ad egy koncert erejéig. A bérlet májusi hangversenyén a vatikáni Sixtus-kápolna kórusát hallhatja a közönség – közölte a Filharmónia Magyarország február 3-án az MTI-vel.

Szeptember 13-án folytatódhatnak a bérletes hangversenyek. A harmadik koncerten Somogyi-Tóth Dániel orgonaművészt, Debrecen város főzeneigazgatóját és a Kodály

Filharmónia Debrecen rézfúvóegyüttesét hallhatja a közönség. Novemberben Stephan Pollhammer orgonaművész és az Óbudai Danubia Zenekar ad koncertet, decemberben Kovács Szilárd orgonaművész és a pécsi bazilika Mozart kórusa zárja az évadot, Szamosi Szabolcs vezényletével.

Az orgonák éjszakáját idén is országsszerte megrendezik. Szegeden is több program várja majd a közönséget, augusztusban pedig újra lesz OrgonaPont.

**Forrás: MTI
Fotó: Filharmónia Magyarország**

Salamon király bányáit rejti az izraeli Timna Nemzeti Park?

Salamon király bányáit rejtheti Izraelben a Timna Nemzeti Park – írta a The Jerusalem Post című, angol nyelvű izraeli újság honlapja január 24-én.

A Szentírás szerint az első szentély korában, Saul, Dávid és Salamon király idején rendkívüli gazdagságban éltek a zsidó királyok. Vagyonukra magyarázatot adhatnak a mai Izrael területén lévő Timnában, illetve a mai Jordániában lévő Kirbet-en-Nahaszbán, a Holt-tengeri árok két oldalán található rézbányák, melyekről a Biblia nem tesz említést. Erez Ben-

fegyverek és bronzeszközök jelentették a gazdasági alapot ahhoz, hogy a korábbi egyszerű mezőgazdasági településekből erős királyság jöjjön létre. Közel ezer timnai rézbányát megvizsgálva a kutatók olyan szerves anyagokat találtak, amelyek elvégezhető volt a szénizotópos kormeghatározás. A rendkívül száraz éghajlaton megmaradt leletek – növényi magok, élelem- és ruhamaradványok – a Bibliában Salamon uralkodásának idejeként megjelölt korból származnak.

Az edomiták megolvastották a rézcercet, és ezzel fizették meg a vámot, hogy áthaladhassanak Salamon területén. A kereskedelem révén Salamon olyan luxusszármazékokat importálhatott a királyságába, amelyek előállása helyben nem volt lehetséges. Ebben a korban a réz számított a legértékesebb ásványi anyagnak. A kitermelés volumene alapján ezeket a bányákat csak egy fejlett, hierarchikus társadalom tudta működtetni. A szakértők szerint Salamon a mai Eilatól mintegy harminc kilométerre északra lévő Timna bányáiból szerzett rézet, ennek egy részét felhasználta, más részét pedig aranyra és ezüstre cserélte.

Joszef régész a kutatásai alapján arra a következtetésre jutott, hogy a timnai rézbányák egy kiterjedt ipari-gazdasági rendszer részét alkották, mivel az Ószövetségben is szereplő edomiták működtették.

Az elmúlt hetven évben komoly régészeti vita zajlott arról, hogy Salamon király valóban jelentős királyságot építő történelmi személy volt-e, mivel a legutóbbi időkig alig találtak hiteltel bizonyítékokat a Krisztus előtti első évezredből. Erez Ben-Joszef felfedezései azonban megerősítik azt az elméletet, miszerint a korai időkben gazdag és erős királyság létezett ezen a területen, köszönhetően annak, hogy évszázadokon át ipari mértékű fémkitermelés folyt a térségben. A fémek és a belőlük kovácsolt

A rézcercet tartalmazó zöldes kőveket 1200 Celsius-foknál magasabb hőmérsékletre kellett hevíteni; ezt az eljárást két ember által lábbal működtetett kohókban végezték. A réz – és ötvözet, a bronz – előállításuk akkor erőfeszítéseket igényelt, hogy eleinte csak ékszereket és a vallási rítusokhoz használt szakraális tárgyakat készíthettek belőlük, később már fegyvereket is. A különösen nehéz munkakörülmények miatt a szakemberek úgy vélik, hogy rabszolgák végezheték a bányászatot, illetve a kővekből a réz kinyerését is. Számítások szerint mintegy ötezer tonna réz származhatott ezekből a bányákból.

**Forrás: MTI
Fotó: Pixabay.com**

A Lego Liga ajándéka

Az előszállási plébánia Lego Liga ministráncsapata Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepére, a megszentelt élet napjára, február 2-ára különleges ajándékot készített hazánk szerzeteseinek: egy legóból készült életképet.

A liga tagjai az életkép megalkotása közben ide-oda rendezgettek a különféle rendi ruhába öltöztetett legófigurákat, amikor az egyik ministráns fölkiáltott: „Fordítsuk őket a templom felé, hiszen a szerzetesek olyan emberek, akik mindig Isten felé haladnak!”

Hazánkban sok plébánia küzd azzal, hogy a fiatalok nagy része elfordul az Egyháztól. A fő kérdés, mit tehetnénk azért, hogy a sokévi hittantanulásból valódi hitélet fakadjon.

Az előszállási plébánia tíz ministránsa és a szüleik tavaly Lego Liga néven csoportot alapítottak. Szeretnék megerősíteni a közösséget havi rendszeres találkozósaikkal, melyek alkalmával legóznak, beszélgetnek, imádkoznak, és különféle feladatokat vállalnak. Emellett pedig céljuk a lelki felkészülés a plébánia-templom fölszentelésének 250. évfordulójára, amely 2029-ben lesz. A Lego Liga tehát egy évtizedre tervez: a mai ministránsok addigra kerülnek érettségiző korba.

A közösség addig is szeretne országsszerte megjelenni a legójátékkal a hívők között, egyházközösségekben, zárandoklatokon, találkozók.

Terveik között szerepel a Keresztény Kockaklub, azaz a 3K megalakítása is. Templomokat, betlehemet, szentírási jeleneteket, keresztet, kelyhet, szívet, életképeket szeretnének alkotni a legóelemekből. Idén karácsonykor duplóból és legóból építették meg az

előszállási templom betlehemét. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepére a szerzeteseknek készítették ajándékot. Nagybőjtre pedig egy világújdonsággal készülnek: nagybőjt napitárral.

A legókocka nem virtuális valóság, hanem kézbe vehető játék. Ugyanígy a Lego Liga is szeretne emberközeli ma-

radni. Ezért kapcsolattartásra és érdeklődésre is a postacímüket ajánlják: Római katolikus plébánia, 2424 Előszállás, Szöglet kert 3.

Forrás és fotó: Kisboldogasszony-plébánia, Előszállás